

KWARTALNIK

GAZETA GMINY BUKOWSKO

Nr 4⁽⁶⁸⁾ 2021

W obecnym wydaniu:

Podsumowanie roku 2021

Gminne obchody Narodowego Święta Niepodległości

Kapela Ludowa BUKOWIANIE – nuty historii

Wesołych Świąt

Przed nami najpiękniejszy i najbardziej radosny czas Bożego Narodzenia, czas radości, odpoczynku i spotkań z bliznami oraz magiczny okres przebaczenia i miłości.

Niech moc wigilijnego wieczoru ukoji wszelkie smutki i odnowi w nas pokój. Dzielimy się dobrocią otwartych serc.

Z nadzieją obdarowujemy się nawzajem tym, co najlepsze.

Życzymy, aby ten wyjątkowy czas upłynął Państwu w ciepłej i rodzinnej atmosferze, bez pośpiechu, trosk i zmartwień.

Niech nadchodzący rok 2022 będzie pełen nadziei i spełnionych marzeń. Pragniemy życzyć Państwu siły i wytrwałości w realizacji zamierzonych celów oraz zdrowia, radości w życiu codziennym i sukcesów zawodowych

Przewodniczący Rady Gminy Wójt Gminy Bukowsko

Piotr Łuszcz

Marek Bankowski

KWARTALNIK

GAZETA GMINY BUKOWSKO

Wydawca: Gmina Bukowsko

Adres redakcji: 38-505 Bukowsko 290,
tel. 13 4674015 w.37, mail: kwartalnik@bukowsko.pl
www.bukowsko.pl

Zespół redakcyjny Kwartalnika: Maria Ambicka, Ewa Kseniak, Henryk Pałuk, Barbara Podstawka, Renata Preisner-Rakoczy, Katarzyna Wojtuszevska-Cap, Diana Błazejowska, Joanna Olchawa

Współpraca: Zdzisław Bednarczyk, Marian Czapla, Beata Woroniec, Halina Martowicz, Nina Dąbrówka

Druk i skład: Artur Kucharski

Grudzień to przede wszystkim czas Świąt Bożego Narodzenia ale też czas podsumowań kończącego się roku. Trudno tak jednoznacznie ocenić dobiegający do końca rok 2021. Życie Naszej społeczności było w głównej mierze podporządkowane pandemii Covid -19, która jest z nami już drugi rok, doświadczyliśmy wielu obostrzeń - tzw. lockdown-ów, nauki zdalnej w szkołach i innych ograniczeń w normalnym życiu. W wyniku obostrzeń nie byliśmy pewni realizacji imprez i uroczystości gminnych, jak i kluczowych dla Naszej społeczności inwestycji. W trakcie roku na szczęście okazało się, że nauczyliśmy się żyć w tej nowej covidowej rzeczywistości i życie można powiedzieć wróciło do normy.

Ruszyły inwestycje: budowa szkoły w Bukowsku, wodociągu w Pobiednie, remonty i przebudowy dróg i wiele innych inwestycji, które obecnie finalizujemy.

Rok 2021 to rok bardzo ważnych wydarzeń i uroczystości Gminnych, które udało się ostatecznie zorganizować. Na uwagę zasługuje przyjęcie Herbu Gminy Bukowsko, podczas marcowej sesji Rady Gminy Bukowsko oraz poświęcenie Sztandaru Gminy Bukowsko w trakcie zorganizowanych w Bukowsku Powiatowych obchodów Święta 3 Maja. Wydarzenia sportowe, stają się naszą domeną, w tym roku po raz pierwszy w historii zorganizowaliśmy Bieg Tropem Wilczym w Bukowsku oraz drugi maraton dla rowerzystów górskich MTB DO-MET Bukowsko. W lipcu Jednostce OSP KSRRG Bukowsko udało się zorganizować, wielokrotnie przekładaną, uroczystość poświęcenia nowych wozów bojowych marki Citroen oraz Volvo. W szkole w Nowotańcu odbyła się uroczystość nadania imienia Szkole Podstawowej w Nowotańcu, która od czerwca ma swojego patrona, którym jest bł. o. Anstazy Pankiewicz. Dożynki Gminne 2021 w Nowotańcu odbyły się dnia 15 sierpnia, a dzięki sprzyjającej pogodzie, zaangażowaniu lokalnej społeczności Nowotańca, Kół Gospodyń Wiejskich, Ochotniczych Straży Pożarnych były spektakularnym, historycznym wydarzeniem ukazującym to, że społeczność całej naszej gminy świetnie się razem bawi.

Rok 2021 to czas kolejnych dużych zmian w zakresie transportu publicznego. Po wielu latach, nieoczekiwanie i niezapowiedzianie, firma PT Fekus zaprzestała świadczyć usługi transportu dla naszych mieszkańców z miejscowości Nadolany, Nowotaniec, Nagó-

rzany, Wola Sękowa. Od momentu powzięcia informacji o braku komunikacji na w/w części Gminy, zostały rozpoczęte prace nad uruchomieniem nowej linii autobusowej przez SPGK Sp. z o.o. w Sanoku, która ostatecznie zaczęła funkcjonować w maju jako linia nr 19. Na dzień dzisiejszy na terenie Gminy Bukowsko funkcjonują dwie linie autobusowe wykonywane przez SPGK Sp. z o.o. tj. linia nr 18 i 19, niestety z powodu panującej pandemii i ograniczonej sprzedaży biletów Gmina Bukowsko przekazuje do Miasta Sanoka rekompensatę za realizację transportu publicznego w kwocie ok. 400 tys. zł. Koszty jakie ponosimy na zapewnienie transportu naszym mieszkańcom, pomniejszając środki finansowe jakie możemy przeznaczyć na inwestycje, typu drogi, remonty budynków użyteczności publicznej czy oświetlenie.

Bardzo ważną zmianą w funkcjonowaniu Gminy Bukowsko to zmiana banku, który obsługuje Gminę i jednostki podległe. Po wielu latach współpracy zostaliśmy zmuszeni do odejścia z PBS Banku. W wyniku zorganizowanego przetargu został wyłoniony nowy Bank obsługujący Gminę - Krakowski Bank Spółdzielczy.

Najważniejsze realizowane w tym roku inwestycje to: budowa wodociągu w Pobiednie oraz kanalizacji Bukowsko - Sanocki, remont dachu i elewacji Ośrodka Zdrowia w Bukowsku, gruntowne przebudowy dróg w Bukowsku i Wolicy, budowa szkoły, przedszkola i żłobka w Bukowsku, zakończenie rozbudowy remizy OSP Pobiedno wraz z utworzeniem oddziału biblioteki, remont Domu Ludowego w Nowotańcu, oraz wiele innych prac remontowych i inwestycyjnych w poszczególnych miejscowościach Gminy na które łącznie pozyskaliśmy rekordową kwotę w granicach 16 mln zł.

Podsumowanie roku 2021

Już za pasem kolejny 2022 rok, w którym planujemy nie zwalniać tempa inwestycji, priorytetem będzie oczywiście gospodarka wodno-ściekowa, czyli ciąg dalszy budowy wodociągu oraz rozpoczęcie dużych inwestycji w zakresie kanalizacji. Oczywiście zamierzamy remontować kolejne budynki użyteczności publicznej, realizować remonty kolejnych odcinków dróg, budować chodniki.

Aktualnie trwają intensywne prace nad opracowaniem dokumentacji projektowej dla kanalizacji Dudyńce - Nadolany wraz z magistralą do Jędruszkowic. W trakcie opracowywania jest

także dokumentacja dla kanalizacji w miejscowości Pobiedno - w przyszłym roku będziemy chcieli ogłosić przetarg na budowę tych inwestycji. Opracowujemy także Program Funkcjonalno-Użytkowy dla budowy wodociągów w Dudyńcach, Zboiskach i Wolicy, dokument jest niezbędny do ogłoszenia przetargu na zasadach zaprojektuj/wybuduj dla tych miejscowości. Po pozytywnym rozstrzygnięciu przetargu już w 2022 roku ruszą prace związane z opracowaniem dokumentacji technicznej i uzyskaniem pozwolenia na budowę. Dzięki dobrej współpracy Gminy Bukowsko

ze Starostwem Powiatowym w Sanoku udało się wywalczyć dofinansowanie do budowy chodnika przy drodze powiatowej w Nadolanach (gmina Bukowsko zleciła opracowanie dokumentacji technicznej na budowę chodnika, która następnie została przekazana do Starostwa Powiatowego). Ponadto na drogach powiatowych budowane będą w 2022 r. dwa bezpieczne przejścia dla pieszych w Nadolanach i Pobiednie (Gmina Bukowsko także zleciła opracowanie dokumentacji oraz przekazała ją do Starostwa Powiatowego).

Serdecznie dziękuję pracownikom urzędu Gminy oraz jed-

nostek podległych za cały rok wyłożonej pracy, Radzie Gminy Bukowsko z Panem Przewodniczącym na czele za bardzo dobrą współpracę, wsparcie i merytoryczne rozmowy.

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia proszę przyjąć najserdeczniejsze życzenia zdrowia, osobistej i zawodowej pomyślności. Niech te najpiękniejsze w roku święta upłyną Państwu w ciepłej rodzinnej atmosferze, a Nowy 2022 Rok niech spełni pragnienia, zamysły i oczekiwania.

Wójt Gminy Bukowsko
Marek Bańkowski

Oto najważniejsze z pozyskanych w kończącym się roku dofinansowań:

Zaprojektowanie oraz wybudowanie wodociągów w Dudyńcach, Wolicy i Zboiskach - 7 980 000 zł (Nowy Ład)
II miejsce w konkursie Rosnąca Odporność - 500 000 zł
Zwiększenie Subwencji na Wodociąg i Kanalizację - 3 500 000 zł
Laboratoria Przyszłości (wyposażenie do szkół z terenu gminy) - 193 500 zł
KG PSP Remonty Remiz Nagórzany i Bukowsko - 70 000 zł
Poprawa stanu nawierzchni odcinka drogi w Nagórzanach - 61 600 zł (Fundusz Solidarnościowy)
Przebudowa drogi w Wolicy oraz w Bukowsku - 794 783 zł Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
Utworzenie Centrum Usług Społecznych w Bukowsku - 1 150 532 zł
PFRON Zespół Szkół w Bukowsku - remont łazienki 45 122 zł
Termomodernizacja Ośrodka Zdrowia w Bukowsku - 100 000 zł (WFOŚiGW w Rzeszowie)
Poprawa stanu infrastruktury kultury w gminie Bukowsko - 380 000 zł (MKDniS)
Wyposażenie kuchni w szkole w Bukowsku i Pobiednie - 160 000 zł (PUW)
Modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych w Nadolanach i Bukowsku - 90 000 zł (FOGR)
Aktorzy na start (organizacja półkolonii przez Bibliotekę gminną) - 37 500 zł (Lato w teatrze)
Wykonanie magistrali Jędruszkowce - Dudyńce - Nadolany - 875 244 zł (RFIL Gminy Górskie)
Śladem karpackiej przyrody pogranicza (ścieżka edukacyjna przy magazynach w centrum Bukowska) - 225 000 zł (Interreg Polska - Słowacja)
Utworzenie Centrum Kultury w Wolicy (remont Sali, łazienki, kuchni i korytarza) - 100 000 zł (MKDniS)
Utworzenie Regionalnej Izby Pamięci w Nagórzanach - 60 000 zł (Program Rozwoju Obszarów Wiejskich)
Podsumowując powyższe projekty daje to dodatkowe 17,4 mln zł
na realizację zadań na terenie naszej gminy.

Nagroda dla Gminy Bukowsko w konkursie Rosnąca Odporność

Gmina Bukowsko zajęła drugie miejsce w konkursie Rosnąca Odporność zorganizowanym przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów w Powiecie Sanockim.

Konkurs Rosnąca Odporność premiował gminy, które osiągnęły najwyższy wzrost poziomu zaszczepienia swoich mieszkańców pomiędzy 1 sierpnia a 31 października 2021 r.

Łączna pula nagród konkursu wynosiła ponad 500 milionów złotych. W naszej gminie odnotowano największy wzrost poziomu zaszczepienia mieszkańców, wśród gmin Powiatu Sanockiego. Dzięki czemu otrzymamy wkrótce nagrodę w kwocie 500 tys. zł.

Ten wynik nie byłby możliwy bez zaangażowania druhów z gminnych jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych oraz trzech Kół Gospodyń Wiejskich z Nowotańca, Nagórzan i Zboisk, które czynnie włączyły się w akcję #SzczepimySieżKGW, celem, której

była promocja szczepień przeciw COVID-19. Dziękujemy Państwu za odpowiedzialne podejście do własnego zdrowia i zdrowia nas wszystkich oraz obywatelską postawę.

Dla uczczenia 103 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, po zakończonej mszy świętej w intencji Ojczyzny w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, spotykaliśmy się tradycyjnie pod obeliskiem Józefa Piłsudskiego. Tak symboliczna i ważna uroczystość rozpoczęła się najważniejszą dla Polaków pieśnią; Hymnem Polski, odśpiewaną wspólnie przez mieszkańców i przybyłych gości.

Wyrazem pamięci o tych, którzy walczyli o wolną i niepodległą Polskę były kwiaty, złożone przez delegacje w imieniu młodzieży, władz samorządowych, drużyn Ochotniczych Straży Pożarnych i mieszkańców gminy. Następnie harcerze zaprezentowali krótko okoliczności, które towarzyszyły odzyskiwaniu przez Polskę niepodległości oraz odczytali w Apelu Poległych nazwiska mieszkań-

się na tworzeniu ośrodków wspomagających jego rozwój gospodarczy. 11 listopada to święto radosne, ponieważ wolność, o którą walczyło tak wielu Polaków, jest wartością dla każdego narodu najcenniejszą.

Koncert, który później usłyszeliśmy był refleksją nad naszą historią, ale też nad naszą współcze-

Gminne obchody Narodowego Święta Niepodległości

ców gminy Bukowsko, którzy walczyli o wolną i niepodległą Polskę w latach 1939 – 1948.

Część artystyczną obchodów w Domu Ludowym, rozpoczął krótkim wystąpieniem Wójt Gminy Bukowsko Marek Bańkowski, który podkreślił, że rocznica odzyskania niepodległości to także okazja do refleksji nad patriotyzmem rozumianym, jako wysiłek na rzecz wspólnego dobra i rozwoju naszej ojczyzny. Po odzyskaniu państwa, Polacy koncentrowali

snością i przyszłością. Pieśni towarzyszyły najważniejszym wydarzeniom naszej historii, te patriotyczne krzewiły ducha polskości, wskrzeszały pamięć o dawnych bohaterach, w czasach klęsk przypominały o zwycięskich bitwach, często zagrzewały do boju, bywały modlitwą. W dużym stopniu przyczyniły się do tego, że Polska z naszej zbiorowej pamięci nigdy nie została wymazana, nawet wtedy, gdy zaborcy zmiotli ją z mapy Europy.

Wysłuchaliśmy koncertu pieśni patriotycznych i legionowych w wykonaniu Pani Zuzanny Kijanki oraz Chóru Męskiego z Bukowska przy akompaniamencie Pana Mariana Czapli. Duże brawa dla panów, którzy po pandemicznej przerwie znów rozgrzewają serca słuchaczy.

Gminne szkoły i przedszkole w Bukowsku przygotowały wspólnie wzruszające przedstawienie, które było dla nas ważną lekcją historii i uświadomiło nam, jak niezwykle ważne, jest

budowanie postaw świadomego i odpowiedzialnego obywatelstwa wśród młodzieży. Przedstawienie zakończył koncert akordeonowy w wykonaniu Marcina Kopczyka oraz Jakuba Pyrcaka. Cenną inicjatywą wykazały się dzieci działające przy KGW w Zboiskach, które samodzielnie przygotowały i zaprezentowały dwa utwory. Koncert dzieci został nagrodzony gromkimi brawami.

Całość dopełnił występ Pań z Koła Gospodyń Wiejskich w Nowotańcu, które porwały do wspólnego śpiewu wszystkich obecnych. Panie przy akompaniamencie nieocenionego Pana Mariana Czapli wykonały z publicznością 6 pieśni. Wspólny śpiew i bycie razem dało nam wszystkim dużo radości.

Słodki poczęstunek dla uczestników przygotowały panie z KGW w Wolicy „Woliczanki”, kotyliony natomiast młodzież szkolna.

Dziękujemy młodzieży, harcerzom, nauczycielom, przedstawicielom władzy samorządowej, strażakom oraz wszystkim mieszkańcom za pomoc i aktywny udział w uroczystości. Szczególne podziękowania kierujemy do Zespołu Szkół w Bukowsku za przygotowanie scenografii przedstawienia w Domu Ludowym.

Joanna Olchawa

Inwestycje lokalne w Gminie Bukowsko dofinansowane z budżetu województwa podkarpackiego

Gmina Bukowsko dzięki otrzymanej pomocy finansowej z budżetu województwa podkarpackiego w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2021-2025, przyjętego przez Zarząd Województwa, zrealizowała w tym roku dwa projekty- zadanie pn.: „Remont oraz wyposażenie świetlicy, oraz siłowni w remizie OSP Nowotaniec w celu wzbogacenia oferty spędzania wolnego czasu” w miejscowości Nowotaniec oraz zadanie pn.: „Zakup wyposażenia do Domu Ludowego w Bukowsku na potrzeby utworzenia placówki „Uniwersytet Samorządności”, w ramach koncepcji „Uniwersytetów Samorządności”.

gotowanie niezbędnej infrastruktury na potrzeby realizacji zakładanych form edukacyjnych w drugim etapie programu. Uniwersytet Samorządności został stworzony w celu przeprowadzania szkoleń, kursów oraz innych aktywności edukacyjnych odpowiadających potrzebom lokalnej społeczności.

W ramach projektu wyremontowano i doposażono część

Na realizację pierwszego etapu programu, Sołtys wsi Bukowsko oraz Rada Sołecka, z budżetu Funduszu Sołeckiego przekazali środki własne w wysokości 19 tys. zł. Ponadto w remont pomieszczeń zaangażowały się wspólnie wszystkie organizacje pozarządowe z Bukowska, w tym Ochotnicza Straż Pożarna w Bukowsku, Koło Gospodyń

W ramach pierwszego projektu służącego realizacji Sołeckich Strategii Rozwoju, w remizie OSP w Nowotańcu został wykonany drobny remont części kuchennej świetlicy. Zakupiono wyposażenie zaplecza kuchennego tj. zestaw mebli kuchennych, kuchenka gazowa z piekarnikiem elektrycznym, zmywarka, stoły (10 szt.) oraz wyremontowano pomieszczenie na siłownię. Nowa przestrzeń wzbogacająca ofertę spędzania czasu wolnego w Nowotańcu, dzięki pozyskanym środkom, została wyposażona w atlas do ćwiczeń, bieżnię elektryczną,

rowerek treningowy magnetyczny oraz ławkę do ćwiczeń. Wszystkie prace remontowe wykonane zostały własnymi siłami członków OSP Nowotaniec, partnerów zadania oraz osób współpracujących.

Po raz pierwszy Gmina Bukowsko, jako jedyny samorząd z terenu powiatu sanockiego została także beneficjentem Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2021– 2025 na realizację I etapu koncepcji „Uniwersytet Samorządności”. Sukces ten cieszy tym bardziej, że dzięki pozyskanym środkom finansowym możliwe było przy-

kuchenną oraz salę widowiskową Domu Ludowego w Bukowsku. Zakupione w ramach projektu wyposażenie pozwoli na organizowanie m.in. zajęć kulinarnych, spotkań z dietetykiem, organizowanie zajęć związanych z przygotowywaniem zdrowych posiłków, zajęć z carvingu oraz organizacji przyjęć okolicznościowych.

Wiejskich „Bukowianki”, Rada Sołecka i mieszkańcy gminy.

Dzięki pozyskanym środkom z budżetu województwa podkarpackiego oraz zaangażowaniu mieszkańców i samorządu, dwa miejsca służące na co dzień lokalnej społeczności w Gminie Bukowsko, zyskały nową funkcjonalność i wygląd.

Joanna Olchawa

Podkarpacki Program Odnowy Wsi
na lata 2021-2025

W dniach 22 – 23 listopada 2021 r. w Ośrodku Wypoczynkowo-Szkoleniowym Caritas w Zboiskach odbyła się konferencja pn. „Przyroda pogranicza jako marka karpacka” podsumowująca mikroprojekt „Śladem karpackiej przyrody pogranicza”. Projekt realizowany przez Gminę Bukowsko w partnerstwie ze słowacką miejscowością Bela nad Cirochou, współfinansowany jest z Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020- Oś priorytetowa - „Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza”.

Wtrakcie konferencji uczestnicy mieli okazję zapoznać się z wartościami przyrodniczymi i kulturowymi Bieszczadów oraz Beskidu Niskiego, poznać efekty projektu mającego na celu promocję regionu pogranicza polsko-słowackiego za pośrednictwem tras rowerowych, a także usłyszeć jak ważnym trendem turystyki jest budowanie potencjału społeczno-gospodarczo-kulturalnego, poprzez rozwój turystyki opartej na zrównoważonym wykorzystaniu zasobów przyrodniczych.

W konferencji wzięli udział Dawid Lasek, vice-prezes Stowarzyszenia Euroregion Karpacki Polska, Barbara Ingłot, dyrektor Biura SEKP, dr Edward Marszałek z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, Barbara Kułak z Nadleśnictwa Rymanów, Robert Bańkosz, przewodnik beskidz-

promocja szlaków turystycznych pogranicza.

W ramach promocji szlaków pogranicza powstał materiał filmowy z dwudniowego rajdu z Bukowska do Wisłoka Wielkiego, a następnie do Narodowego Parku Połoniny oraz Beli nad Cirochou na Słowacji. Premiera filmu „Z Bukowska do Beli nad Cirochou w 2 dni” miała miejsce podczas konferencji. Film można obejrzeć na stronie Gminy Bukowsko www.bukowsko.pl oraz naszego słowackiego partnera Bela nad Cirochou www.belanad-cirochou.sk.

W ramach projektu powstał także e-poradnik pn. „Jak rozwijać turystykę w dobie COVID 19” w dwóch wersjach językowych, który może być inspiracją dla podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w branży turystycznej.

Dziedzictwo przyrodnicze – ważny element marki karpackiej

ki, etnograf oraz Piotr Kutia, przewodnik beskidzki, leśnik i przyrodnik.

Podczas wydarzenia podsumowano efekty projektu, którego głównym celem było zwiększenie poziomu zrównoważonego wykorzystania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego przez turystów i mieszkańców naszych przygranicznych gmin oraz stworzenie możliwości rozwoju turystyki i

Ważnym celem projektu jest także edukacja przyrodnicza. Centrum Dziedzictwa Przyrody Karpackiej w Bukowsku, które zostało utworzone w ramach projektu, pełni funkcję bazy edukacyjnej, z której mogą korzystać turyści, dzieci i młodzież. Pierwszym namacalnym efektem edukacyjnym tej inwestycji, była lekcja przyrody przeprowadzona przez edukatorów z Nadleśnictwa Rymanów z udziałem

łem dzieci z naszej gminy. Film edukacyjny nagrany podczas zajęć, przybliżający faunę i florę pogranicza, został udostępniony dzieciom i młodzieży w Polsce i na Słowacji. Centrum jest również doskonałym uzupełnieniem oferty pogranicza, znajduje się bowiem w niewielkiej odległości od szlaku konno-taborowego oraz szlaków pieszych, zarówno Pogórza Bukowskiego jak i Beskidu Niskiego.

Podsumowując projekt i konferencję, dochodzimy do wniosku, że dobra oferta turystyczna sięgająca do korzeni, wzmacnia odpowiedzialność i wiedzę, zarówno mieszkańców regionu i przybywających tu turystów. Nieprzeszkadzanie naturze, ale wzmacnianie jej potencjału, jest niezmiernie ważne

dla własnego interesu gminy i długofalowych korzyści. Natura jest wielkim zasobem i wartością dla społeczności, a wielką umiejętnością jest jej wykorzystanie na rzecz wzmocnienia regionalnego oraz lokalnego rozwoju. Pochylając się nad tym procesem, istotne jest, aby zachować i kultywować lokalne nazwy, nazewnictwo gatunków, gdyż stanowi to element rozpoznawalności, wyjątkowej tradycji i kultury regionu. Stawiając na autentyczność kulturową naszego regionu i ochronę dziedzictwa przyrodniczego wpisujemy się w koncepcję wspólnej marki pogranicza.

Całkowita wartość projektu to 69 800,00 €, a pozyskane dofinansowanie to 50 000,00 €.

Nowe usługi społeczne dla mieszkańców Gminy Bukowsko

Centrum Usług Społecznych wychodzi naprzeciw potrzebom wszystkich mieszkańców Gminy Bukowsko, gdzie słowo „wszystkich” jest kluczowe i naprawdę znaczy „wszystkich”, tj. od noworodka, aż do osób starszych, niezależnie od statusu społecznego i sytuacji materialnej.

Centrum Usług Społecznych w Bukowsku w ramach projektu pn.: „Utworzenie Centrum Usług Społecznych w Gminie Bukowsko” oferuje nowe usługi społeczne.

W grudniu 2021r. zostały uruchomione placówki wsparcia dziennego/świeclice dla dzieci na terenie Zespołu Szkół w Bukowsku w godzinach od 15.15 do 16.45, w Nowotarciu w godzinach 14.40 do 16.10, oraz w Pobiedzianach w godzinach od 15.00 do 16.30. W ofercie znajdują się nie tylko ciekawe zajęcia, pomoc w nauce, wyjścia do kina bądź wyjazdy na wycieczki, ale także wsparcie psychologa Pana Marcina Patronika.

Od listopada bieżącego roku działa już Punkt Informacyjno-Konsultacyjny znajdujący się w budynku Urzędu Gminy w Bukowsku. Można w nim uzyskać pomoc specjalistów takich jak:

- psycholog- Pan Wojciech Wośkowicz;

- psycholog, specjalista od spraw przemocy w rodzinie i przeciwdziałania alkoholizmowi,- Pani Nina Bober;

- specjalista wsparcia rodziny w procesie powrotu dziecka do rodziny biologicznej, terapii

rodzin, - Pan Grzegorz Kozak;
- mediator- Pani Iwona Ryniak-Kasprzak.

W budynku Urzędu Gminy Bukowsko można skorzystać

zawodową. Poradnictwo zawodowe może być również skierowane do uczniów kończących szkołę podstawową z Gminy Bukowsko. Zajęcia prowadzi Pani Agata Padamczyk-Paternoga.

W II kwartale 2022 roku w miejscowości Nadolany rozpocznie działalność Świetlica Socjoterapeutyczna, gdzie będzie można skorzystać z pomocy specjalisty ds. diagnozy społecznej dziecka i rodziny oraz logopedy.

Diagnoza społeczna dziecka i rodziny prowadzona będzie przez Pana Grzegorza Kozaka.

Będzie można także skorzystać ze wsparcia Logopedy – Pani Agaty Padamczyk-Paternoga.

Skorzystanie z ww. usług społecznych będzie możliwe po wcześniejszym kontakcie z pracownikiem Centrum Usług Społecznych - Koordynatorem Indywidualnych Planów Usług Społecznych - Panią Moniką Klimek i opracowaniu Indywidualnego Planu Usług Społecznych, tel. 134674015 wew.31

Ewa Sieradzka

Milionowe dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład

W ramach pierwszej edycji pilotażowego naboru wniosków o dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Gmina Bukowsko otrzymała 7 980 000 zł na budowę sieci wodociągowej w miejscowościach: Dudyńce, Wolica i Zboiska.

To nie jedyne inwestycje, na które gmina otrzymała pomoc finansową z tego Funduszu. Na

realizację zadań inwestycyjnych w kanalizację gminy, otrzymaliśmy kolejne ogromne wsparcie

finansowe w kwocie prawie 3,5 mln zł. Te dodatkowe środki mają poprawić komfort mieszkańców naszej gminy.

Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych ma na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych przez bezzwrotne dofinansowanie in-

westycji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Wysokość bezzwrotnego dofinansowania jest zależna od obszaru priorytetowego, w którym mieści się planowana inwestycja.

Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne udzielane przez BGK.

Dofinansowanie ze środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg pozwoliło na realizację rocznych zadań Gminy Bukowsko w zakresie infrastruktury.

Gmina Bukowsko w ramach dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg realizowała od lipca zadanie pn.: Przebudowa drogi gminnej Nr G117268R w km 0+000 – 0+333 oraz drogi gminnej Nr G117271R w km 0+000 – 0+285 w miejscowości Bukowsko. Remont zakończył się 6 października br. i polegał na wbudowaniu warstw konstrukcyjnych nawierzchni z betonu asfaltowego wraz z podbudową, a także budowę chodnika, wykonanie bezpiecznego przejścia

dla pieszych oraz remont obiektu mostowego.

W wyniku ogłoszonego przetargu na wykonawcę zadania wybrano firmę STRABAG Sp. z o.o. z Pruszkowa. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 744 431,31 zł. Na ten cel gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 372 215,00 zł.

Dofinansowanie w kwocie 422 568 zł na wydatki majątkowe z przeznaczeniem na realizację zadania pn.: „Przebudowa dróg gminnych na działkach 210,219 i 414 wraz z przebu-

Inwestycje dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg

dową skrzyżowania na drodze powiatowej nr 2212R Sanok-Bukowsko w km 8+840 w m. Wolica.", umożliwiło rozpoczęcie prac budowlanych w Wolicy początkiem października. Prace trwały do 16 listopada. Od tego momentu mieszkańcy mogą korzystać z nowych dróg i skrzyżowania oraz chodników przy drodze powiatowej.

Wykonawcą robót była firma Przedsiębiorstwo Robót Drogo-

wych i Mostowych Sp. z o.o. Całkowity koszt inwestycji wyniósł: 981 632,50 zł

Celem realizowanych inwestycji drogowych jest poprawa warunków komunikacyjnych oraz poziomu bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Podniesienie standardu przebudowywanych dróg znacząco wpłynie na podniesienie poziomu i jakości życia społeczności naszej gminy.

Tablice dydaktyczno - informacyjne na Tokarni i Żurawince

Na dwóch szczytach Tokarnia i Żurawinka w naszej gminie, zostały ustawione tablice dydaktyczno-informacyjne.

Mieszkańcy Gminy Bukowsko oraz turyści odwiedzający Gminę Bukowsko, w czasie zdobywania szczytów Korony Ziemi Sanockiej, mogą już korzystać z tablic, które pomogą im w odnalezieniu swojego aktualnego miejsca na szlaku, wśród otaczających gór. Na tablicach został oznaczony szlak turystyczny GSB (Główny Szlak Beskidzki).

Atrakcyjniejsze miejsca w naszej okolicy, zachęcą nas do wyjścia z domu, szczególnie w czasie pandemii. Serdecznie zapraszamy na szlaki o każdej porze roku!

W dniu 21 listopada 2021 r.,

w niedzielę, została zorganizowana wycieczka turystyczna, podczas której uczestnicy zdobyli obydwie szczyty. Do wycieczki dołączyli ochoczo zarówno mieszkańcy gminy Bukowsko jak i aktualnie odwiedzający ją turyści.

Pomysłodawcami i realizatorami projektu są członkowie grupy nieformalnej Nina Dąbrowska, Michał Iżowski i Diana Błażejowska, działający pod patronatem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku. Projekt został zrealizowany w ramach działania: „Podkarpackie Inicjaty-

wy Lokalne 2021-2023”, ścieżka I - oddolne inicjatywy mieszkańców, sfinansowanego przez Narodowy Instytut Wolności ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030. Wojewódzkimi Opera-

torami projektu są: Fundacja Fundusz Lokalny SMK, LGD Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Ziemi Niżańskiej”, Stowarzyszenie LGD „TRYGON - Rozwój i Innowacja”, Fundacja Przestrzeń Lokalna”.

Nina Dąbrowska

Wymieniamy stare kotły na nowe

„Uchwała antysmogowa” obowiązująca na terenie województwa podkarpackiego od 2 czerwca 2018 r., przyjęta przez Sejmik Województwa Podkarpackiego w dniu 23 kwietnia 2018 r. wprowadziła okresy przejściowe na wymianę starych, wysokoemisyjnych kotłów c.o. W efekcie jej działania do końca 2027 w województwie nie powinny funkcjonować kotły na paliwa stałe, niespełniające standardów emisyjnych klasy 5.

Harmonogram wymiany starych kotłów podyktowany przedmiotową uchwałą przedstawia się następująco:

- kocioł na węgiel lub drewno, który nie spełnia wymogów co najmniej klasy 3 należy wymienić do 1 stycznia 2022 roku.
- kocioł na węgiel lub drewno klasy 3 lub 4 należy wymienić do 1 stycznia 2028 roku.
- w przypadku ogrzewaczy pomieszczeń, w tym kominów od 1 stycznia 2023 roku będzie dopuszczone używanie tylko urządzeń, które spełnia-

ją wymagania eko-projektu lub mają sprawność cieplną na poziomie co najmniej 80% (dane dotyczące sprawności cieplnej powinny być zapisane w dokumentacji technicznej lub instrukcji kominka lub pieca). Urządzenia grzewcze, które nie spełniają tych wymagań, będą musiały zostać wyposażone w urządzenia redukujące emisję pyłu np. elektrofiltry.

Kocioł na węgiel lub drewno klasy 5 można używać bezterminowo.

Zachęcamy mieszkańców naszej gminy do skorzystania

z możliwości dofinansowania do wymiany źródła ciepła w ramach programu "Czyste Powietrze".

Zapraszamy na konsultację z doradcą w punkcie obsługi programu „Czyste Powietrze” w urzę-

dzie gminy w Bukowsku w każdy poniedziałek w godzinach 13.00 – 16.00, piętro II, pok. 206.

Prosimy o wcześniejsze umówienie telefoniczne spotkań pod numerem 13 46 74 015 w. 43

Zakończenie prac budowlanych w Nowotańcu i Pobiednie

Od września trwały prace budowlane przy budynkach użyteczności publicznej w Nowotańcu i Pobiednie w ramach projektu „Poprawa stanu infrastruktury kultury na terenie gminy Bukowsko”. W Nowotańcu wykonano elewację na części Domu Ludowego oraz zagospodarowano teren wokół budynku. Dzięki tym zabiegom budynek w centrum miejscowości zyskał dodatkowe walory estetyczne oraz funkcjonalne.

W Pobiednie, gdzie zostały wykonane prace wykończeniowe budynku Ochotniczej Straży Pożarnej, realizowane będą działania kulturalne organizowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Bukowsku/filia w Pobiednie oraz przez lokalne

stowarzyszenia. Prace wykonano dzięki dofinansowaniu na 2021 rok w wysokości 380 000,00 zł, pozyskanemu z Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w ramach działania Infrastruktura Kultury.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

„Poprawa stanu infrastruktury kultury na terenie gminy Bukowsko”

Zagospodarowanie zieleni w centrum Bukowska

W Bukowsku przy Centrum Dziedzictwa Przyrody Karpackiej oraz przed budynkiem GS Samopomoc Chłopska zagospodarowano tereny zielone poprzez nasadzenie roślin ozdobnych.

Inwestycja ma na celu poprawę estetyki terenów zieleni w Bukowsku. Wykonawcą zadania była firma Garden Projekt.

Realizacja zadania była możliwa dzięki wsparciu finansowemu firmy Budimex S.A., która dofinansowała przedsięwzięcie kwotą 15 tys.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 24 600 zł.

Tłumy na kiermaszu Smaki Wołoskiej Kultury

Koncerty, warsztaty, rękodzieło, degustacja potraw... to tylko niektóre atrakcje, jakie czekały na tych wszystkich, którzy przybyli 28 listopada br. do Bukowska na kiermasz Smaki Wołoskiej Kultury. Podczas kiermaszu każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Atrakcji nie brakowało. Pogoda także sprzyjała tej inicjatywie.

Największym powodzeniem cieszyła się niezmiennie degustacja potraw regionalnych inspirowanych tradycją wołoską. Pyszne potrawy przygotowały dla uczestników niezawodne panie z Kół Gospodyń Wiejskich z Bukowska, Nagórzeń i Nadolan, z Pobiedna, Wolicy i Zboisk oraz Fundacja Łatarnia. Zainteresowaniem cieszyły się również stoiska lokalnych producentów spożywczych: Zenon Hanus Wyrób, sprzedaż wyrobów wędliniarskich, Poezja Smaku,

wypieki domowe Halina Husak. Można było zakupić również zioła oraz sery kozie i owcze.

Oprócz ozdób i stroików świątecznych, które wprowadziły uczestników w świąteczny klimat, mogliśmy podziwiać także biżuterię koralikową Eweliny Matusiak-Wyderki, ceramikę Katarzyny Ziomek, które reprezentowały Uniwersytet Ludowy Rzemiosła Artystycznego w Woli Sękowej, piękne iko-

ny Agnieszki Dusznik, biżuterię wykutą w ogniu Kuźni Skarbów oraz ręcznie dziergane prace Lilii Żeliszewskiej.

Szczególnie oferta Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie oraz rady rodziców Zespołu Szkół w Bukowsku czyli szkoły podstawowej i przedszkola, była bardzo różnorodna. Wspólna praca dzieci i rodziców została doceniona przez uczestników. Większość ozdób świątecznych bardzo szybko znalazła nabywców.

Uczę muzyki ludowej z nutą wołoską zaprezentowała Kapela Ludowa Bukowianie przedstawiając zupełnie nowe utwory, przygotowane specjalnie na tą okazję. W klimat pasterskiej tradycji muzycznej wprowadził zebranych Józef Sowa, prezentując instrumenty pasterskie z terenu Karpat wschodnich i zachodnich. Wydarzenie zainicjowały dźwięki trombit w wykonaniu członka zespołu sygnalistów leśnych „Echo Karpat” Olafa Józwicka.

Dzieci miały niezwykłą okazję spróbować swoich sił na warsztatach kowalskich prowadzonych przez Kuźnię Skarbów. Chętnych nie brakowało, dzieci cierpliwie czekały na swoją kolej. W Domu Ludowym natomiast warsztaty plastyczne dla dzieci prowadziły Katarzyna Masłowiec, Monika Klimek oraz Renata Sokołowska z Centrum Usług Społecznych w Bukowsku. Było gwarno i twórczo, dzieci były zachwycone, podobnie jak i rodzice. Wójt Gminy Bukowsko Marek Bańkowski, po-

dziękował członkom nieformalnej grupy czyli Ninie Dąbrówka, Joannie Niemiec-Hnat, Di Dianie Błażejowskiej, które były inicjatorami wydarzenia oraz wszystkim osobom które zaangażowały się w jego organizację. Wyraził swoją nadzieję na kontynuację festiwalu kultury wołoskiej w przyszłym roku.

Projekt zrealizowany został jako inicjatywa oddolna, w ramach zadania pn: „Karpacie inicjatywy lokalne” sfinansowanego przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich NOWE-FIO na lata 2021-2030, którego operatorem jest Stowarzyszenie „Pro Carpathia”.

Joanna Olchawa

Z kalendarium Klubu SENIOR + w Tokarni

Za nami kolejne miesiące działalności Klubu Senior + w Tokarni. Na brak aktywności nie mogliśmy narzekać.

W dniu 1 października 2021 r. obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Osób Starszych. Z tej okazji uczestnicy wraz z opiekunami oraz zaproszonymi gośćmi celebrowaliśmy to piękne święto. Na scenie zaprezentowali się Seniorzy w pełnym humoru przedstawieniu. Uczestnicy mile spędzili czas przy posiłku wspólnych rozmowach. Nie zabrakło także życzeń i upominków oraz ciepłych słów.

Kolejnym bardzo ważnym wydarzeniem było upamiętnienie Święta Niepodległości. Uroczyste odśpiewano Hymn Narodowy. W dalszej części spotkania Seniorzy zaprezentowali wiersze, które zostały przygotowane specjalnie na tę okazję. Wydarzenie to podkreśliło wagę przekazywania historii i tradycji młodym pokoleniom. Seniorzy otrzymali życzenia oraz kotyliony od Pani Anny Schmidt- Sekretarza Stanu Departamentu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Z kolei 6 grudnia mimo trudnych warunków atmosferycznych wraz z Panią Ewą Sieradzką- Dyrektorem Centrum Usług Społecznych w Bukowsku zawiązał do naszych

Seniorów Święty Mikołaj i obdarował wszystkich uczestników słodkościami.

Dobiega końca rok 2021, ale swojej działalności nie kończy Klub Senior + w Tokarni.

Przed nami kolejne działania skierowane do naszych najstarszych mieszkańców. Jesteśmy w pełni zaangażowani w działalność Klubu Senior + w Tokarni.

Składam serdeczne podziękowanie dla opiekuna klubu-Pani Roksany Rakoczy, prowadzącym warsztaty: rękodzielnicze (Pani Ewelinie Matusiak-Wyderka i Pani Marcie Terrier) oraz warsztaty: gimnastyczno-muzyczne (Panu Mieczysławowi Czapl) za zaangażowanie i ciekawy sposób prowadzenia zajęć.

Klub Senior + w Tokarni funkcjonuje dzięki dofinansowaniu ze środków dotacji Budżetu Państwa w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2021 Moduł 2 Zapewnienie Funkcjonowania Dziennego Domu/Klubu „Senior+”, gdzie wartości dofinansowania wynosi: 39.757,47 zł. Całkowita wartość stanowi 89.342,63 zł

Monika Klimek

Jak to było 11-tego listopada

Kiedy przyszła jesień dużo się zmieniło...Coraz mniej roboty, za to świąt przybyło.

Teraz to naprawdę było świętowanie, w radości, zadumie wolności odzyskanie.

My nie pamiętamy, historia pamięta...Dopiero od niedawna wiemy, że 11 listopada to jest wielkie święto.

Przez sto lat Polski nie było na mapie, była przez sąsiednie kraje rozebrana i z historii wymazana. A nasz naród polski dręczony, poniewierany przez swoich rozbiorników, butami zdeptany. Jedynie wiara w Boga i miłość Jego Matki, która tuliła do siebie biedne polskie dzieci. Przecież mamy w Polsce tron Najświętszej Panny.

W Częstochowie na Jasnej Górze przez Nią samą wybrana, która swe Królestwo na tej górze wybrała, aby nam na wieki stamtąd królowała. Z Góry tej był Szwed sromotnie pogromiony, że odechciało mu się na zawsze Polski i korony. Tak samo pod zaborami, gdy Boga z serc wyrwali, Matka Boska była z nami i myśmy wtedy z wielką nadzieją w opiekę Jej się oddali.

Stąd to święto tak ważne dla każdego Polaka. Wtedy wolność wróciła do polskiego narodu, co był sponiewierany przez zaborcę swego.

W ten czas przyjeżdża do Polski Marszałek Piłsudski zwolniony z kazamatów przez swoich katów. I zrywają się Polacy, zrzucają kajdany, które ciążyły na rękach i nogach. Idą walczyć o Polskę, idą w Imię Boga.

Polska zwyciężyła 11 tego listopada i dlatego to święto w tym dniu nam wypada.

Naród Polski zwyciężył z sztandarem „Bóg, Honor, Ojczyzna”, wnet zabliznia się głęboka dla Polaków rana.

Więc z tego powodu w naszym Klubie wielkie świętowanie. Wszystko przystrojone w ojczystym kolorze, a my w ciszy prosimy „Błogosław nam Boże”. O godzinie dwunastej Hymn jest odśpiewany przez wszystkich Seniorów i gości zgromadzonych. Każdy, kto hymn śpiewał był dumny z Niepodległości Państwa Polskiego.

A tak dla osłody z uwieńczenia Święta, mamy wspólne zdjęcie, by każdy pamiętał, z naszym Panem Wójtem, którego kochamy, bardzo go szanujemy oraz poważamy.

Wanda Zabiega

Dzieje kapeli ludowej do roku 2009 zostały już opisane w okolicznościowym folderze wydany z okazji 40. lecia zespołu, a także na łamach Kwartalnika. W kilku zdaniach chciałbym zapisać kolejne ich strony z ostatnich 11. lat.

Wkraczając w nowe dziesięciolecie w 2010 roku w konkursie KroPA w Korczynie kapela Bukowianie zdobyła trzecią nagrodę, a następnie powtórzyła to osiągnięcie występując w VII Międzynarodowym Festiwalu Folkloru Karpat w Trzcinicy k. Jasła, jako najwyższej oceniony, występujący tam polski zespół. Do tego m.in. dodała oprawę Złotych Godów par małżeńskich, 50-cio lecia GS „SCH” w Bukowsku, wystąpiła z koncertami podczas festynów w Pobiednie i Niebieszczanach, towarzyszyła też w nagraniu filmu agroturystycznego „Bieszczady z siódła”. Z uwagi na chorobę klawecisty p. Edwarda Filipczaka, w kolejnym 2011 roku kapela wystąpiła tylko trzykrotnie, podczas obchodów 650-cio lecia Bukowska, oddania ścieżki przyrodniczej na Bukowicy i dożynek w Bukowsku. Był to też rok, w którym kapela pozyskała drugiego klawecistę p. Tomasza Biedę. W 2012 i 2013 roku Bukowianie ponownie startowali w konkursie KroPA, obsłużyli po kilka imprez, uświetniając także swoimi występami uroczystości weselne swoich członków: Honoraty Przyboś (2012r.) i Tomasza Biedy (2013r.). W 2014 roku, kapela odnotowała siedem występów: w Wolicy, Korczynie, Mrzygłodzie, Mokrem (podczas Festiwalu nad Oslawą), Hoszowczyku i dwukrotnie w Bukowsku. Aby nie było zbyt monotoniem, w 2015r. w składzie kapeli znów pojawiły się problemy. Najpierw z powodu zmiany stanu cywilnego i miejsca zamieszkania, szeregi kapeli opuścili skrzypaczki, p. Honorata Mażewska (Przyboś) oraz p. Edyta Starego (Szeremeta). Wtedy kilka razy gościnnie wspierał nas na skrzypcach p. Agnieszka Dusznik albo p. Aleksander Galik. Po styczniowym występie w skansenie w 2015r. w Sanoku z programem koled i pastorałek, problemy zdrowotne pojawiły się u naszego akordeonisty p. Józefa Hnata i ponownie klawecisty Edwarda Filipczaka, co w konsekwencji było powodem opuszczenia przez nich szeregów kapeli. Aby utrzymać dalszą działalność zespołu, na propozycję gry w kapeli wyrazili zgodę bracia Marian i Mieczysław Czapa z Woli Sękowej, byli członkowie kapeli „Wolanie”. Najpierw p. Marian na skrzypcach sekund, a później p. Mieczysław na grę na akordeonie. Ale znowu los nam nie sprzyjał, bowiem na dwa dni przed planowanym występem kapeli, Mieczysław niefortunnie skaleczył się w prawą rękę i z konieczności musiałem szukać zastępcy. Tym razem się udało, i w takich to okolicznościach p. Andrzej Sabat z Markowic,

z marszu ale głównie dzięki swoim zdolnościom, został nowym członkiem kapeli. Nadal brakowało nam skrzypka prymisty, dlatego od 2015r. kapela nie mogła już uczestniczyć w konkursach KroPA, organizowanych corocznie w Korczynie, gdzie kapele walczyły o delegację do udziału w Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym. Tak w skrócie przedstawia się dość powikłana rotacja muzyków, która zapewne nie ułatwiała nam pracy, bowiem każdy „nowy” członek kapeli dopiero z czasem „przeisiakał”

leżć następcy. Pomimo tak dużego osłabienia, kapela dała jeszcze pięć koncertów, w tym bardzo udanych podczas „Dni Otwartych Drzwi” w PODR w Boguchwale i VII-go Zjazdu Kapel Ludowych w Dolinie Sanu w Mrzygłodzie. Rok 2018 Bukowianie rozpoczęli „kolędowo”, występując podczas „Wieczoru z kolędą w Bukowsku”, a we wrześniu koncertem w Wiśloku Wielkim zamknęli swój skromny roczny „dorobek”. Kolejny 2019 rok był o wiele łaskawszy, a to głównie za sprawą skrzypaczki Katarzyny Kociuba, która już na stałe zasiłowała nasze szeregi. Dzięki temu, mogliśmy już wziąć udział w konkursie KroPA w Korczynie i ośmiokrotnie wystąpić dla szerszej publiczności (w tym: dla KGW w Markowcach,

listka zajęła 3 miejsce i otrzymała delegację do udziału w Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym, gdzie również zdobyła wysokie 3 miejsce. 18 lipca zagraliśmy koncert w Mrzygłodzie a w sierpniu kapela witała ministra rolnictwa w Tokarni, wykonała oprawę artystyczną dożynek gminnych w Nowotańcu i zagrała na 25 leciu kapeli „Trzcinicki” w Trzcinicy k. Jasła. Właśnie występem w Tokarni, swoją przygodę z muzyką ludową i kapelą „Bukowianie”, rozpoczął klawecista p. Edward Pisaniak (ojciec Kasi), który także z „marszu” płynnie wzmocnił skład instrumentalny. We wrześniu (25) kapela zagrała w dość odległych Lutowskich, gdzie entuzjastycznie

BUKOWIANIE

– nuty historii

muzyką ludową i zapoznawał się z jej dość bogatym repertuarem. Szybkie opanowanie programu przez „nowicjuszy” w 2015r., pozwoliło nam wystąpić w dziewięciu koncertach: w Rymanowie Zdroju, Mrzygłodzie, Zagórzu, Stubnie, Olchowcach, Nowotańcu, Woli Sękowej i dwukrotnie w Bukowsku. Dzięki zaangażowaniu wszystkich członków kapeli, w 2016 roku udało się zrealizować kolejnych pięć koncertów, chociaż największym dorobkiem roku, było przygotowanie i nagranie programu piosenek ludowych w studiu Radia Rzeszów oraz wydanie kolejnej płyty CD. W nagraniu tym, wtedy jeszcze gościnie, towarzyszyła nam skrzypaczka p. Katarzyna Kociuba z Sanoka. Cóż, w 2017 roku los znowu nie był dla nas łaskawy. 21 czerwca pożegnaliśmy wielkiej klasy śpiewaka śp. Kazimierza Żytkę, który po kilkuletniej walce z chorobą, odszedł od nas na zawsze, pozostawiając miłośnikom folkloru swój głos utrwalony na taśmach i płytach. Muszę dodać, że do tej pory fani muzyki ludowej, pytają o niego, a nam nie udało się zna-

źć gdzie kapel w Mrzygłodzie, festynie w Bukowsku, dożynekach w Pobiednie, jubileuszu 100. lecia Janiny Pałuk w Nowotańcu, podczas jubileuszu 50. lecia Bukowian, podczas kierdelu w Wiśloku Wielkim i wreszcie otwarcia Klubu Seniora w Tokarni). Owocnie zapowiadał się rok 2020, ponieważ już w styczniu kapela zagrała w Sanoku podczas spotkania oplatkowego, a w marcu w Pobiednie z okazji Dnia Kobiet i miała kolejne zaproszenie KGW do Nowotańca, jednak w dalszych występach przeszkodził koronawirus. Na plus tegoż roku należy odnotować pozyskanie środków na zakup nowych strojów ludowych dla kapeli oraz instrumentów muzycznych (skrzypiec, klawetu, akordeonu i kontrabas). Pomimo tak cennych „zdobyczy”, zmuszeni byliśmy do przerwania działalności aż do maja 2021r., kiedy to odbyła się pierwsza próba. 11 lipca kapela wzięła udział w konkursie KroPA w Korczynie, gdzie zdobyła wyróżnienie. Wyżej uplasowała się nasza skrzypaczka Katarzyna Kociuba, która jako so-

została nagrodzona brawami przez publiczność. Czy to był koncert zamknięty rok? Otóż nie, bowiem wkrótce otrzymaliśmy zaproszenie do Czarnej na otwarcie amfiteatru w dniu 24 października. Prawdopodobnie rok zamknęliśmy dopiero koncertem podczas kermasu „Smaki Wołoskiej Kultury” w Bukowsku w dniu 28 listopada, prezentując także wołoską muzykę. Cóż, cieszy dobra atmosfera w kapeli oraz prezentowany przez nią wysoki poziom artystyczny wykonywanych koncertów. Oby tak dalej! Aktualnie skład kapeli tworzą: Katarzyna Kociuba (skrzypce prym – 2019r.), Marian Czapa (skrzypce sekund – 2015r.), Tomasz Bieda (klarnet – 2011r.), Edward Pisaniak (klarnet – 2021r.), Henryk Pałuk (trąbka – 1984r.), Andrzej Sabat (akordeon – 2015r.), Krzysztof Pałuk (kontrabas – 2008r.) oraz solistki: Małgorzata Garbowska (1992r.) i Anna Kusz (1992r.). Ciągłe mamy wakat dla solisty.

Z ludowym pozdrowieniem
Henryk Pałuk
– kierownik kapeli

„Eko Szansa – nowe możliwości dla dorosłych”

W okresie od lutego do października 2021 r Uniwersytet Ludowy Rzemiosła Artystycznego w Woli Sękowej prowadził pilotażowy projekt Eko Szansa, skierowany do osób dorosłych z Gminy Bukowsko.

Istotą tego działania było wykorzystanie tzw. metody grundtvigiańskiej – stylu edukacji dorosłych stosowanej w uniwersytetach ludowych. Założeniem uniwersytetów ludowych jest edukacja przez działanie, współpracę i dialog. Budzenie w uczestnikach odwagi poszukiwania swoich talentów i pasji. W koncepcji tej podkreślany jest również holistyczny charakter edukacji, czyli łączenie różnych obszarów wiedzy i doświadczenia.

Tak więc w ramach projektu odbywały się różnorodne zajęcia takie jak: ogród ekologiczny, zdrowie odżywianie, rozwój społeczny i osobisty, obsługa komputera i Internetu, sztuka i rzemiosło, doradztwo zawodowe. Uniwersytet ludowy zapewnił opiekę nad dziećmi uczestników oraz dowóz na zajęcia. W trakcie 24 spotkań, oraz wy-

Niegdysiejsze „chwasty” stały się „roślinami dzikorosnącymi”, czy nawet „ziołami” a w przydomowych „chaszczach” dostrzeżono ostoję dzięki roślinności i owadów. Coraz więcej osób poszukuje zdrowych produktów, wzrasta potrzeba zadbania o swoją kondycję, ograniczenia chemii, zanieczyszczeń. Rolnictwo ekologiczne jest więc jednym z najważniejszych wyzwań i potrzeb ludzkości. Coraz częściej wracamy do starych receptur naszych babć i coraz lepiej rozumiemy ich szacunek do Ziemi. Uczestnicy kursu też często byli w tym zakresie skarbnicą wiedzy. Mamy nadzieję, że będą oni podejmować własne, ekologiczne inicjatywy i zachęcać do nich innych.

**Beata Woroniec
Ewelina Matusiak-Wyderka**

cieczek i wyjazdów studyjnych można było poznać ciekawych ludzi i miejsca, uzyskać wsparcie psychologiczne, poeksperymentować twórczo i rozwijać wiedzę w zakresie rolnictwa ekologicznego.

Zarówno w odczuciu uczestników jak i kadry był to cenny i miło spędzony czas, sprzyjający budowaniu naszej lokalnej wspólnoty.

Ważnym celem projektu było wzmocnienie świadomości ekologicznej, zwłaszcza pod kątem ogrodnictwa ekologicznego, jako nowego źródła dochodu z działalności rolniczej. Kurs Eko Szansa sprawił, że jego uczestnicy świeżym okiem spojrzeli na uprawę roślin, na otoczenie swoich domostw, a także na wybór produktów codziennego użytku.

Projekt „Szansa – nowe możliwości dla dorosłych”, realizowany przez ULRA w Woli Sękowej w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Ekologiczno – Kulturalnym „Ziarno dofinansowany został z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wycieczka po Dorzeczu Wisłoka

Uczniowie ze szkoły w Bukowsku: Antek Rakoczy, Magdalenka Łuszcz, Fabian Łuszcz, Michał Rakoczy, Szymon Zadyłak, Szymon Łuszcz, Jan Rakoczy razem z kolegami ze szkoły w Pobiednie Oliwią Krzanowską i Marcinem Kopczyk pod opieką p. Anety Wojtanowskiej oraz w towarzystwie uczniów ze szkoły w Rymanowie wraz z opiekunami, uczestniczyli w wycieczce

do działania oczyszczalni, wyjaśnił formy oczyszczania mechanicznego, biologicznego i chemicznego ścieków. Następnie odbył się spacer po terenie PSZOK i poznanie sposobów segregacji oraz przetwarzania odpadów. Następnym punktem wyjazdu były gry terenowe na terenie ośrodka narciarskiego KiczeraSki w Puławach Górnych. Dzieci wyjeżdżały kolejką

ufundowanej przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Wisłoka” jako nagroda za udział w konkursie ekologicznym i opracowaniu haseł ekologicznych, graficznych banerów. Na początku uczestnicy poznali Oczyszczalnię Ścieków w Rymanowie, gdzie pan przewodnik oprowadził nas po wszystkich częściach zakładu. Opowiedział o zasa-

linową, zjeżdżały monsterrolle-rem z Kiczery, sprawdzały swoje możliwości trafienia do celu w jesiennej scenerii, wykonując strzały z łuku oraz w zabawie paintball-a elektronicznym. Ostatnim punktem wycieczki był wyczekiwany i smaczny obiad z deserem w Gospodzie Karpackiej w Zarszynie. Wycieczka była rewelacyjna.

Pasowanie na ucznia

W miesiącu października w Zespole Szkół w Bukowsku odbyła się uroczystość pasowania na ucznia. Uroczyste ślubowanie na sztandar szkoły złożyły klasy Ia i IB. W uroczystości wzięli udział rodzice dzieci, p. Ewa Fal - Woźny, Justyna Gurgul opiekunki klas oraz dyrekcja szkoły w osobach p. Ewy Kseniak i Andrzeja Chrobaka.

Narodowe Czytanie w Zespole Szkół w Bukowsku

Uczniowie, Rodzice, Pracownicy Gminy i Szkoły wzięli udział w X edycji Narodowego Czytania 3.09.2021r. Lekturą tego-rocznej akcji była: „Moralność pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej. Wszyscy uczestnicy tej społecznej inicjatywy propagującej czytelnictwo i poznawanie literatury czynnie włączyli się w organizację i przebieg spotkania.

Gabriela Zapolska napisała dramat „Moralność pani Dulskiej” jesienią 1906 r. Utwór szybko stał się popularny i jest uważany za jedno z najważniejszych osiągnięć twórczych pisarki. Dzieło cechuje komizm, bogactwo obserwacji obyczajowych, a głównie wymowa społeczna. Prapremiera sztuki odbyła się 15 grudnia 1906 r. w Teatrze Miejskim w Krakowie. Lektura weszła do stałego reper-

tuaru polskich teatrów, wznawiano ją wielokrotnie i zawsze z powodzeniem. Na podstawie dramatu powstały też filmy, w tym uznawany za pierwszy polski film dźwiękowy obraz z 1930 r.

Utwór ten porusza problem udawania kogoś innego przed światem. Pani Dulska chce, by świat mówił o niej jak najlepiej, a jednocześnie zachowuje się negatywnie wobec innych. W dramacie poznajemy dwie córki

głównej bohaterki – Melę i Hesię. Dziewczyny są zupełnie inne, jedna bardzo wrażliwa i dobra, trudno jej poradzić sobie z problemami, druga odważnie sprzeciwia się ograniczeniom, łamie zasady, bo próbuje poczuć się dorosła.

Fundusze norweskie i EOG – O tym się wie

Drużyna „Cyberzwycięzców” z naszej szkoły, którą koordynowała pani Elżbieta Pyszko zdobyła wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie plastyczno – cyfrowym „Fundusze norweskie i EOG – O tym się wie”. Nagrodą jest mobilny monitor interaktywny o wartości 7 tys. złotych

Organizatorem ogólnopolskiego konkursu plastyczno-cyfrowego dla uczniów pt. „Fundusze Norweskie i EOG – o tym się wie!” była Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy. Spośród 2500 prac, które napłynęły z całej polski kapituła konkursowa przyznała naszej drużynie „Cyberzwycięzców” wyróżnienie. Uczniowie kilkakrotnie spotykali się z nauczycielem w szkole, podczas zdalnej nauki i zagłębiali wiedzę na temat

państw tworzących EOG i Funduszy Norweskich. Następnie robili prace cyfrowe w postaci filmu. Należy tutaj wyróżnić ucznia klasy 8b Filipa Bednarza, który

wykonał najwięcej pracy nad filmem, a swoimi niezwykłymi umiejętnościami informatycznymi dzielił się również z innymi członkami drużyny. Filip oraz nauczyciel prowadzący drużynę otrzymali również nagrodę indywidualną, jaką jest dobrej jakości myszka, pendrive oraz powerbank. Bardzo cieszymy się z wygranej monitora interaktywnego, z pewnością uatrakcyjni niejedne zajęcia i umożliwi uczniom oraz nauczycielom rozwijanie kompetencji cyfrowych.

Warsztaty Edukacyjne 2021

organizowane przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ SYSTEM S.A.

Uczennice klasy 7b Natalia Orybkiewicz i Milena Podgórska z Zespołu Szkół w Bukowsku oraz uczniowie Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Pobiedzicach z klasy 7a Oliwia Krzanowska i Marcin Kopczyk pod kierunkiem nauczyciela chemii p. Anety Wojtanowskiej, opracowali plakaty popularno-naukowe na temat gazu ziemnego, które spełniły wymogi komisji konkursowej i nasze szkoły znalazły się wśród grona laureatów, jednocześnie kwalifikując się do projektu „Warsztaty Edukacyjne 2021”, organizowane przez Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz System S.A. Placówki edukacyjne, które zostały laureatami warsztatów, otrzymują nagrody w postaci zestawu do budowania modeli związków chemicznych SLMMolecules, dostęp do materiałów video wraz z zeszytami ćwiczeń dla uczniów oraz zestawem do przeprowadzenia 2 eksperymentów. Dodatkowo wszyscy zgłoszeni uczniowie

klas 7 otrzymują upominki od firmy GAZ – SYSTEM S.A. Po zakończeniu zajęć warsztatowych zostanie przeprowadzony quiz wśród siódmoklasistów, najlepsi zostaną nagrodzeni bezprzewodowymi słuchawkami w technologii Bluetooth 4.2+EDR, wyposażonymi w mikrofon i czytnik kart microSD.

Obchody Dnia Patrona w Zespole Szkół w Nowotańcu

12 listopada na stałe już gości w życiu naszej społeczności jako Dzień Patrona. W kolejnych latach bowiem, wzorem roku bieżącego, będziemy uroczystie wspominać błogosławionego ojca Anastazego Pankiewicza, naszego rodaka, którego świadectwo prowadzi przez życie kolejne pokolenia Polaków.

wanej na co dzień uprzejmości, stanowią podstawy kształtowania etyki i moralności kolejnych pokoleń, nazywających naszą szkołę swoim domem. Patronat błogosławionego ojca Anastazego Pan-

staje się motywacją do szerzenia wśród wszystkich ludzi idei wzajemnego szacunku i zrozumienia. W minionym dniu obchodów młodzież przypominała życie i okoliczności śmierci Ojca

Pankiewicza, które zapisały się na kartach historii złotymi literami żywej miłości. Chcemy, by płomień dobroci i szlachetności wciąż tlił się w naszych sercach, by w dalszym ciągu przykład postawy błogosławionego nadawał bieg ścieżkom życia społeczności szkolnej. Niech budzi w sercach pragnienie dzielenia się tym, co najpiękniejsze w naszych duszach, niech wnosi w umysły ideę miłości, wiedzy, szacunku i chęć niesienia pomocy drugiemu człowiekowi. Niech naucza odwagi, szlachetności i miłości. Niech jego podróż będzie naszą podróżą, a jego odwaga niech wypełni szczerze

Bernardyn pięknie swojego życia, pełnią zawierzenia Bogu, chęcią niesienia pomocy bliźnim oraz ciepłem niezagasłego płomienia nadziei, który tlił się w jego sercu, nakreślił wzór postawy, którego śladem podążając, możemy uczynić otaczającą nas rzeczywistość lepszym miejscem. Z tego też powodu, uczniowie, rodzice i nauczyciele zadecydowali, iż postać błogosławionego Anastazego Pankiewicza jest uosobieniem idei, w zgodzie z którą powinno postępować kształtowanie dusz i umysłów młodego pokolenia. Orędownik pokoju i przyjaźni, wierny swym przekonaniom, pomimo wszelkich przeciwności losu, nieustannie budzi w nas poczucie dumy narodowej i pragnienie czynienia tego, co dobre i piękne. Wcielanie w życie nauki błogosławionego jest celem programu wychowawczego realizowanego przez naszą placówkę. Pielęgnowanie postaw

patriotycznych, staranność przygotowania obchodów świąt państwowych i religijnych, a także nauka wzajemnego szacunku, roli jedności społeczeństwa oraz wartości, jaka kryje się w okazy-

kiewicza umacnia społeczność szkolną w realizowaniu misji wychowawczej, a wstawiennictwo zakonnika dodaje nam sił niezbędnych do sprostania codziennym wyzwaniom oraz

nasze serca i prowadzi przez życie dumnych, świadomych swej tożsamości narodowej, pełnych wdzięczności przedstawicieli młodego pokolenia.

Renata Preisner – Rakoczy

Dobrze być wśród życzliwych!

22 listopada obchodziliśmy w Zespole Szkół w Nowotańcu Dzień Życzliwości i Pozdrowień. Samorząd szkolny przygotował dla naszych uczniów karteczki „z dobrymi słowami” i uśmiechniętymi buźkami. W tym dniu, przy wejściu, zostawiliśmy także pozytywne życzenia dla rodziców i dziadków odprowadzających swoje pociechy na zajęcia. I od razu, mimo niesprzyjającej aury, zrobiło się jakby cieplej i słoneczniej... Cała Społecz-

ność szkolna dołączyła do Grona Życzliwych – starsi wpisując swoje imiona na plakacie, a przedszkolaki – odbijając tam swoje paluszki (bo przecież odcisk palca jest jak własnoręczny podpis). Wszyscy chętni też mieli okazję zrobić sobie specjalne zdjęcie z Życzliwymi. To był bardzo miły dzień.

A życzliwość? Jest bezcenna – dla tych, którzy jej doświadczają i dla tych, którzy ją okazują.

Sylvia Wójcik-Stabryła

Dorośli do roli uczniów

12 listopada, to również data oficjalnego przyjęcia pierwszaków do grona uczniów Zespołu Szkół w Nowotańcu. Ekscytacji maluchów nie było końca – oficjalna uroczystość, która w dziecięcych oczach stała się rytuałem osiągnięcia pierwszego stopnia dojrzałości i dorosłości, obudziła w ich sercach szczerą radość. Pasowanie na ucznia jest bowiem nie tylko piękną tradycją, ale

także niezwykle chwilą, w której najmłodszy adepci sztuki odkrywania otaczającego świata, zyskują motywację do dalszego rozwoju – już nie jako dzieci, ale poważni uczniowie, którzy skrupulatnie przygotowują się do misji życia – misji bycia Polakiem, a przede wszystkim dobrym człowiekiem o szerokich horyzontach.

Renata Preisner-Rakoczy

Dzień misia

Chociaż w tym roku skończył 119 lat, pluszowy miś, wciąż podbija serca maluchów i trzyma się świetnie. Dostojny jubilat zaprosił dzisiaj na swoją imprezę w Nowotańcu wszystkie przedszkolaki. Młodzi goście, z okazji urodzin, zrobili dla swoich ukochanych przytulane piękne kartki,

które ozdobiły salę i zostały nagrodzone w ramach podsumowania konkursu bibliotecznego „Kartka dla mojego ukochanego pluszowego misia”. Wszyscy z uwagą wysłuchali bajki o pewnym misiu, który cierpiał na bezsenność i szukał pomocy u... mówiącego kamienia. Przedszkola-

ki poznały też różne gatunki niedźwiedzi i ciekawostki o nich. Niektórzy uczestnicy spotkania przypomnieli sobie, a inni dowiedzieli się skąd w ogóle wzięły się pluszowe misie. Porozmawialiśmy też o niedźwiadkach znanych z książeczek i bajek telewizyjnych. Jak zwykle pełne energii

dzieci, chętnie uczestniczyły w zabawach ruchowych, rozwiązywaniu zagadek i na wyścigi dzieliły się swoją wiedzą. Nie zabrakło, oczywiście, ciekawej dekoracji, wystawy książek o misiach (w końcu to impreza biblioteczna) i pamiątkowych zdjęć. A zadowolony jubilat pożegnał miłych gości słodkim poczęstunkiem.

Sylvia Wójcik – Stabryła

Podsumowanie projektu „Dorobek prof. Wacława Felczaka – perłą narodu polskiego i węgierskiego”

W dniu 25 października br. obchodziliśmy w Zespole Szkół w Pobiednie Dzień pamięci o prof. Wacławie Felczaku i podsumowaliśmy projekt „Dorobek prof. Wacława Felczaka – perłą narodu polskiego i węgierskiego”. Zadanie publiczne jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka w Warszawie.

29.05.2021 r. z okazji upamiętnienia urodzin prof. Felczaka odbył się „Rajd pieszy im. prof. Wacława Felczaka”.

- W ramach działań, w związku z realizacją przedsięwzięcia pt. „Dorobek prof.

przez Słowację chodził jak na spacer, a najbardziej ulubionym jego szlakiem była droga z Rożniawy do Zakopanego”. Przeprowadziliśmy również Konkurs Plastyczny dla uczniów szkół podstawowych na szczeblu gminnym pt. „Między Warszawą a Budapesztem - emisariusz Wacław Felczak”. Na konkursy wpłynęło wiele prac plastycznych wykonanych różnymi technikami. Jury wyłoniło najlepsze prace, za które dzieci otrzymały pamiątkowe dyplomy i nagrody dostosowane do swojego wieku, m. in. zestawy do piasku, rakiety dla dzieci, zabawki i gry edukacyjne, klocki, piłki, malowanki, słodycze, napoje. Wszyscy uczestnicy również otrzymali dyplomy i niespodzianki.

- Na zakończenie projektu wręczyliśmy dyplomy i nagrody zwycięzcom Szkolnego Konkursu Poezji im. prof. Wacława Felczaka.

Podjęte przedsięwzięcia zainteresowały i upowszechniły informacje o życiu i działaniach prof. Wacława Felczaka, zapoznały z zasługami w kształtowanie polsko-węgierskiej przyjaźni oraz przybliżyły Jego postawę wobec wartości. Zadania publiczne były współfinansowane ze środków otrzymanych od Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka w Warszawie.

Głównym efektem działań projektowych jest przybliżenie uczniom, rodzicom, społeczności lokalnej życia i działalności prof. Wacława Felczaka oraz bezpośrednie poznawanie historii, kultury, współpracy Polski i Węgier. Projekt ma na celu pokazanie, że dla młodych ludzi prof. Wacław Felczak jest osobą znaną i godną naśladowania.

Z radością przypominamy, że Dyrektor Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka, po rozpoznaniu wniosków w sprawie finansowania lub dofinansowania przez Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka przedsięwzięć podejmowanych na rzecz współpracy polsko-węgierskiej w 2021 roku złożonych w ramach otwartego konkursu przyznał wsparcie Zespołowi Szkół w Pobiednie na realizację projektu: „Dorobek prof. Wacława Felczaka – perłą narodu polskiego i węgierskiego”. Bardzo się cieszymy, że mogliśmy podjąć wiele działań projektowych, które wpłynęły

na rozwój naszej szkoły. Wspomnę najważniejsze z nich:

W dniu 28.05.2021 r. w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie został przeprowadzony Powiatowy Konkurs Wiedzy o prof. Wacławie Felczaku. W zmaganiach wzięli uczniowie szkół podstawowych z klas 4 – 8 z terenu powiatu sanockiego. Ze względu na pandemię i nauczanie hybrydowe w szkołach konkurs odbył się w formie zdalnej.

W naszej szkole założone zostało Koło Przyjaciół Węgier, które rozpowszechniało wiedzę o prof. Wacławie Felczaku wśród uczniów, rodziców i społeczności lokalnej.

Wacława Felczaka – perłą narodu polskiego i węgierskiego”, w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie został przeprowadzony Gminny Konkurs Plastyczny dla dzieci z oddziałów przedszkolnych z terenu Gminy Bukowsko „Tatry - ukochane góry prof. Wacława Felczaka”. Zadaniem uczestników było narysować, namalować lub wykonać dowolną techniką Tatry - góry, które jako emisariusz – Wacław Felczak przemierzał kilkadziesiąt razy, przenosząc instrukcje, pieniądze i pocztę; jak wspominał jego przyjaciel i emisariusz polityczny Tadeusz Chciuk „Celt”- „Felczak

Dzień Edukacji Narodowej

- ślubowanie i pasowanie na ucznia klasy pierwszej

Dzień Edukacji Narodowej to polskie święto oświaty i szkolnictwa wyższego ustanowione 27 kwietnia 1972 r. i obchodzone powszechnie jako Dzień Nauczyciela, a od 1982 roku (do chwili obecnej) jako Dzień Edukacji Narodowej.

14 października w naszej szkole odbyła się podwójna uroczystość: obchody Dnia Edukacji Narodowej oraz ślubowanie i pasowanie na ucznia klasy pierwszej.

Po wprowadzeniu sztandaru szkoły i odśpiewaniu hymnu państwowego głos zabrała dyrektorka szkoły Pani Katarzyna Wojtuszevska – Cap, która powitała zebranych, a wśród nich: Panią Joannę Niemiec – Hnat – Inspektora ds. Oświaty w Gminie Bukowsko, uczniów klasy pierwszej i ich rodziny.

W dalszej części swojego wystąpienia dyrektorka szkoły Pani Katarzyna Wojtuszevska – Cap podziękowała wszystkim nauczycielom oraz pracownikom administracji i obsługi za zaangażowanie i duży wkład pracy na rzecz szkoły oraz swoich uczniów. Z kolei zwróciła

się do uczniów klasy pierwszej – życząc im samych sukcesów w nauce, a ich rodzicom życzyła wytrwałości i satysfakcji w wychowaniu młodego pokolenia.

W dalszej części prowadzące spotkanie – Paulina Tokarz (przewodnicząca USS) i Wiktoria Bodnar oraz recytatorzy, w słowach kierowanych do nauczycieli, pracowników administracji i obsługi oraz wszystkich emerytowanych pracowników szkoły wyrazili swoją wdzięczność za trudną i odpowiedzialną pracę, za cierpliwość i serdeczność, za wyrozumiałość, za trud wkładany w edukację i wychowanie. Uzupełnieniem tych słów była piosenka w wykonaniu chóru szkolnego „Słowa dla Naszej Pani” oraz występ akordeonistów, którzy zaprezentowali: Jakub Pyrcak – „Walc francuski”, a Marcin Kopczyk – Polonez Ogińskiego „Pożegnanie Ojczyzny”.

W drugiej części uroczystości przewodnicząca USS Paulina Tokarz zwróciła się do najmłodszych koleżanek i kolegów – uczniów klasy pierwszej i podkreśliła, że w ich życiu dzień dzisiejszy jest bardzo wielkim dniem, bo złożą ślubowanie na sztandar szkoły i zostaną pasowani na uczniów. Życzyła im samych sukcesów w nauce.

Następnie swój program artystyczny przedstawili uczniowie klasy pierwszej, w którym wzorowo zaprezentowali swoje umiejętności taneczne, recytatorskie oraz wokalne. To był egzamin, który zdali na szóstkę.

Najważniejszym momentem uroczystości było złożenie przez dzieci uroczystego ślubowania na sztandar szkoły oraz pasowanie na uczniów, którego dokonała dyrektorka szkoły Pani Katarzyna Wojtuszevska – Cap. W ten sposób pierwszoklasiści zostali oficjalnie włączeni do grona uczniów Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie. Ukoronowaniem

aktu pasowania było wręczenie przez dyrektorkę szkoły Panią Katarzynę Wojtuszevską – Cap i wychowawczynię Panią Bożenę Skubisz oraz Panią Małgorzatę Wdowin pamiątkowych dyplomów i biretów. Inspektor ds. Oświaty, dyrekcja szkoły oraz rodzice przygotowali dla uczniów klasy pierwszej słodczyce.

W końcowej części spotkania ponownie głos zabrała dyrektorka szkoły, która podziękowała nauczycielom: Paniom - Bożenie Skubisz i Małgorzacie Wdowin; Panom – Lesławowi Pyrcakowi i Jerzemu Ambickiemu oraz wszystkim uczniom za przygotowanie akademii.

Uroczystość zakończono odśpiewaniem hymnu szkoły i wyprowadzeniem sztandaru. Uczniowie klasy pierwszej oraz klasy siódmej i ósmej uczestniczyli w uroczystości w sali gimnastycznej, uczniowie pozostałych klas wraz z wychowawcami obserwowali transmisję uroczystości za pomocą platformy GOOGLE – CLASSROOM.

Materiał przygotowali:
p. B. Skubisz, p. Jerzy Ambicki

„Patriotą się jest, a nie bywa”

W dniu 6.11.2021r. zakwalifikowani uczniowie Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie: Jakub Pituch z klasy 2a i Milena Banasik z klasy 3 wzięli udział w I Powiatowym Konkursie Recytatorskim, którego organizatorem był Hufiec ZHP Ziemi Sanockiej. Konkurs był przeprowadzony w ramach obchodów Święta Niepodległości, a uczniowie biorący w nim udział prezentowali wiersze o treści patriotycznej.

Cieszymy się, że zarówno Jakub jak i Milena wzięli w nim

udział zajmując czołowe miejsca. Pomimo dużej konkurencji i bardzo wysokiego poziomu Jakub Pituch zdobył II miejsce, a Milena Banasik III miejsce. Do konkursu dzieci były przygotowane przez ich rodziców i pod kierunkiem nauczycieli p. Doroty Urban oraz p. Marioli Babiarcz.

Dziękujemy organizatorom za wspaniałe przeprowadzenie konkursu, a dzieciom gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

Opracowała:
D. Urban, M. Babiarcz

15 października 2021 r. był w naszej szkole dniem wyjątkowym, ponieważ tego dnia obchodziliśmy Święto Patrona Szkoły, w tym XV rocznicę nadania imienia szkole. Uroczystości zainaugurowane zostały Mszą Św. sprawowaną przez ks. Romana Sękowskiego w kościele parafialnym w Dudyńcach w intencji szkoły z udziałem dyrekcji, nauczycieli oraz pocztu sztandarowego ZS im. Jana Pawła II.

Druga część uroczystości odbyła się w szkole. Pani dyrektor Katarzyna Wojtuszevska-Cap, nawiązała od tegorocznego Dnia Papieskiego oraz przypadającej w tym dniu XV rocznicy nadania szkole imienia Jana Pawła II. Wspomniała śp. Dyrektor Ewę Wojtuszevską, staraniem której szkoła nosi zaszczytne imię Jana Pawła II. Blasku uroczystości dodawali przybyli goście: Wójt Gminy Bukowsko p. Marek Bańkowski, Inspektor ds. Oświaty p. Joanna Niemiec-Hnat, Przewodniczący Rady Rodziców i radny Gminy Bukowsko p. Leszek Chrzęszcz, dyrektor ZS w Bukowsku p. Andrzej Chrobak, sołtys p. Maria Adamska, p. Halina Bąk.

W dalszej części głos zabrał Pan Wójt Marek Bańkowski, który złożył życzenia nauczycielom i pracownikom obsługi z okazji Dnia Komisji Edukacji Narodowej. Podkreślił wychowawczą rolę szkoły i wskazał na misję nauczycielskiego trudu w kształtowaniu serc i umysłów młodych ludzi dla dobra społeczności lo-

kalnej i całego społeczeństwa. Podzielił się również osobistymi refleksjami ze spotkań z patronem naszej szkoły- św. Janem Pawłem II podczas pielgrzymek do Ojczyzny.

Następnie symbolicznie, ale i bardzo uroczysto, oddaliśmy hołd naszemu Wielkiemu Patronowi – Janowi Pawłowi II. Został odśpiewany hymn szko-

ły, sławiący czyny i osobowość patrona, po czym uczniowie z klas VII i VIII zaprezentowali część artystyczną, w której nasświetlili biografię Jana Pawła II. Podkreślili wyjątkowość patrona i wielowymiarowość jego

Akademii zakończył koncert akordeonowy dedykowany Patronowi Szkoły w wykonaniu uczniów naszej szkoły Marcina Kopczyka i Jakuba Pyrcaka. dopełnieniem całej uroczystości było złożenie kwiatów przed pomnikiem patrona szkoły przez Dyrekcję, Pana Wójta Gminy Bukowsko i delegację uczniowską.

Nie zabrakło w tym dniu "papieskich kremówek", o które zatroszczyli się rodzice. Część artystyczna została przygotowana przez p. Barbarę Cieplą i p. Katarzynę Konrad-Kielar.

Ze względu na trwającą pandemię nie wszyscy mogli uczestniczyć w akademii, która odbywała się na sali gimnastycznej. Uczniowie pozostałych klas wraz z wychowawcami uczestniczyli w transmisji w salach lekcyjnych za pomocą platformy GOOGLE- CLASSROOM.

Napełnieni słowem i modlitwą wróciliśmy do domów aby realizować nauczanie wielkiego Patrona Św. Jana Pawła II. To Jego słowa „Nie lękajcie się” dodają nam odwagi w pokonywaniu codziennych trudności.

Materiał przygotowały: p. Barbara Cieplą, p. Katarzyna Kondrat-Kielar

Pamiętamy o tych którzy odeszli

W tegoroczną akcję "Szkoła Pamięta" włączyły się z zaangażowaniem wszystkie szkoły z naszej Gminy. Dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do tego, że ta akcja miała taki piękny wymiar.

Pod koniec października uczniowie ze Szkolnego Wolontariatu Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie wraz ze swoimi opiekunami p. Dorotą Urban i p. Mariolą Babiarcz przeprowadzili wieloetapowe działania mające na celu uporządkowanie i udekorowanie opuszczonych grobów na pobliskim cmentarzu. Grupa wolontariuszy usunęła zbędne dekoracje, liście, mech oraz wyczyściła nagrobki. W kolejnym działaniu zostały zebrane znicze i wykonane stroiki kwiatowe. W akcji składania zniczy i kwiatów uczestniczy-

ła cała społeczność szkolna oraz dzieci z przedszkola. Wolontariusze, odwiedzając groby na cmentarzu w Prusieku i Dudyńcach oddali hołd zmarłym osobom, zasłużonym dla naszego środowiska. Kwiaty i zapalony znicz jest symbolem łączności pokoleń i pamięci za uczynione dobro, z którego my możemy korzystać.

Również uczniowie Zespołu Szkół w Nowotarzu wzięli udział w akcji "Szkoła Pamięta". Klasa VIII a na zajęciach z wychowawcą, pod okiem profesjonalisty – Pani Joanny Drozd, przygotowali okolicznościowe stroiki, które ozdobiły opuszczone groby na miejscowym cmentarzu

Z kolei uczniowie Zespołu Szkół w Bukowsku wraz z nauczycielami na kilka dni przed Świętem Zmarłych aktywnie uczestniczy-

li w akcjach: „Szkoła pamięta” oraz „Światelko dla Łyczakowa”. Upamiętnili tych, którzy polegali w obronie Ojczyzny, uporządkowali groby żołnierzy i znanych mieszkańców miejscowości m.in. Kazimierzy Kochańskiej. Zapalili znicze, złożyli kwiaty w miejscach pamięci

oraz zebrali białe i czerwone znicze, które zawieziono na cmentarz polskie na Ukrainie.

Udział w tych działaniach przyczynił się do kształtowania postaw patriotycznych wśród dzieci, młodzieży oraz uwarścił ich na obojętności pielęgnowania wspomnień o bohaterach, gdyż „Człowiek żyje tak długo, jak długo trwa pamięć o nim”.

Patriotyczny konkurs recytatorski

Dnia 29 października w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie odbył się patriotyczny konkurs recytatorski, którego koordynatorem była p. Mariola Babiarz. Uroczystość rozpoczęła się od odśpiewania Hymnu Państwowego. Następnie uczniowie klas 0 – 3 prezentowali swoje umiejętności recytując wybrane przez siebie wiersze. Jury w składzie: pani dyrektor Katarzyna Wojtuszewskiej-Cap, pani wicedyrektor Wioletta Przybóś oraz pani Dorota Radożyckiej bibliotekarka Gminnej Biblioteki w Pobiednie

oceniała występy dzieci, biorąc pod uwagę; kulturę słowa, interpretację wiersza oraz ogólny wyraz artystyczny. Wyłonieni laureaci wezmą udział w powiatowym Konkursie Recytatorskim pt. "Patriotą się jest, a nie bywa", który odbędzie się w przeddzień Święta Narodowego – 11 listopada.

Angażując uczniów szkoły do prezentowania tego rodzaju twórczości uwalniamy młode pokolenie na piękno poezji patriotycznej oraz podtrzymywanie tożsamości narodowej i kulturowej.

Wspieramy zwierzęta w schronisku

Uczniowie Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie uczestniczyli w akcji zbierania karmy dla bezdomnych zwierząt. Akcja ta rozpoczęła się w dniu obchodów Światowego Dnia Zwierząt, a obecnie sfinalizowaliśmy jej przebieg gromadząc duże ilości karmy przyniesionej przez nasze dzieci. Została ona przekazana do schroniska dla zwierząt w Sanku.

Oprócz tego uczniowie klas młodszych wykonali plakaty i rysunki swoich czworonożnych ulubieńców, aby podkreślić ich humanitarne traktowanie i właściwą opiekę nad nimi. Akcja ta była przeprowadzona przez członków szkolnego Wolontariatu pod nadzorem ich opiekunów p. Marioli Babiarz i p. Doroty Urban.

Za zaangażowanie w akcję i hojne datki wolontariusze serdecznie dziękujemy!!!!

Stefan Dymiter "Kororo" po prawie 80-ciu latach wraca do Płonnej!

Na przystanku w Płonnej przy drodze wojewódzkiej 889, Arkadiusz Andrejkow stworzył trzy wspaniałe murale przedstawiające Stefana Dymitera „Kororo”, który urodził się 5 maja 1938 r. w Płonnej. Mural powstał na podstawie fotografii autorstwa Adama Drogomireckiego.

Oficjalne odsłonięcie murali nastąpiło 25 września 2021 r. z udziałem władz gminnych oraz zaproszonych gości.

Kim był Stefan Dymiter "Kororo"? To najsłynniejszy polski uliczny skrzypek – samouk, najbardziej znany z wieloletniego ulicznego koncertowania w Krakowie, głównie na ul. Floriańskiej. Współpracował także z krakowskimi muzykami, w tym z Piwnicą Pod Baranami. Przez wiele lat „Kororo” zachwycał swą grą mieszkańców Krakowa i licznych turystów, którym na zawsze pozostał w pamięci. Wówczas nikt nie mówił o wybitnym muzyku, jednak wrażliwi na muzykę słuchacze doceniali jego kunszt i sposób grania oraz niesamowity słuch. „Kororo” z racji tego, że od dzieciństwa tracił wzrok, wszystkie utwory grał ze słuchu, w sposób niezwykle czysty. A zupełnie przewrotny sposób trzymania skrzypiec, nie przeszkadzał mu w osiągnięciu świetnej techniki.

Pochodził z rodziny Romów Karpackich, mieszkającej w Płonnej od 1944 roku, w tzw. Łazoku na Połonki (od płynącej rzeczki Płonki). Ocaleni z pożogi wojennej, dzięki przejmującej grze małego Stefana, która wzruszyła niemieckich żołnierzy. Potem w wyniku działań wysiedleńczych wyjechali dobrowolnie, za namową władz sowieckich do Odessy w ZSRR. Rodzina Lolo zdecydowała się jednak wrócić do Polski. Grając na weselach, podążali w stronę Polski i udało im się przekroczyć granicę przed jej zamknięciem dla wysiedleńców. Dotarli aż na Dolny Śląsk, gdzie zamieszkali.

Stefan Dymiter zmarł 26 października 2002 r. w Krakowie i zgodnie ze swoim życzeniem spoczął w Kowarach na Dolnym Śląsku. Legenda i sława „Kororo” jest wciąż żywa, a dzięki jego skrzypiec brzmia do dzisiaj w krakowskim powietrzu.

Ta cenna inicjatywa Joanny Niemiec Hnat i Mieczysława

Czytajło przywróciła pamięć o kolejnej społeczności zamieszkującej przed laty naszą gminę oraz o wybitnym muzyku, którego talent i wirtuozerię docenił sam Yehudi Menuhin.

Murale mogły powstać dzięki zaangażowaniu członków Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Bukowskiej, pracowników Urzędu Gminy Bukowsko oraz darczyńcom: Nadleśnictwu Komańcza, Nadleśnictwu Rymanów, Zygmunтови Podgórskiemu z Przedsiębiorstwa -Produkcyjno-Handlowego „OPAL” z Bukowska, Sabinie Wolańskiej z firmy WOLmet, Dariuszowi Pytlowski Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego, Markowi Szpara z Podkarpackiego Zarządu Dróg Wojewódzkich, Krzysztofowi Ziembickiemu i Andrzejowi Kołodziejowi z firmy KRISPOL oraz Operatorowi Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A.

Arkadiusz Andrejkow włożył murale Stefana Dymitera w Płonnej do szlaku „Cichy memoriał”, dzięki czemu informacja o przystanku w Płonnej odbiła się szerokim echem w mediach regionalnych oraz ogólnopolskich.

opracowano na podstawie tekstu Mieczysława Czytajło

„PRZEŻYŁEM, SŁYSZAŁEM, ZAPISAŁEM”

Dalsze wspomnienia Feliksa Pleśniarskiego z Bukowska

PRZEDSTAWIENIA TEATRALNE

Już w szkole podstawowej brałem udział w przedstawieniach. Dostawałem do nauczania tekst – później próby i przedstawienie. Po ukończeniu szkoły na zebraniu zorganizowanym przez p. Piotra Przybośa dowiedziałem się, że organizowana jest grupa teatralna. P. Przyboś (chętnej młodzieży) przydzielił role i rozdał teksty do nauki. Wystawialiśmy sztuki Bałuckiego i sztuki współczesne (tytułów nie pamię-

danie swata. Następnym zadaniem były zaloty – targowanie się z rodzicami dziewczyny o wiano (pole, krowa, pierzyna, pieniądze). Kiedy targi dobiegły końca i wiano było uzgodnione trzeba było wypić wódkę na zgodę. Następnie swat przewodniczył weselu, jako jego starosta. Przed ślubem starosta weselny wygłaszał mowę i po ślubie też była mowa. Potem były tańce u Meszka w karczmie, między tańcami przyśpiewywali swaszki starości i odwrotnie, družbowie – družkom i odwrotnie (po parę przyśpiewek). Oczywi-

z Sanoka. Nad wszystkim czuwał p. Przyboś. W drodze do domu też było wesoło – dużo śmiechu. Odprowadzaliśmy do domu nasze swaszki - Janinę Gontarz, Wandę Zabiega, Weronikę Stawarczyk. Mężczyźni idący w tym samym kierunku to: Antoni Zabiega, Kazek Słyszcz, Edzio Chrzyszcz i ja. Każdy coś wesołego dopowiedział i droga schodziła wesoło. Z tym weselem to by „strzał w dziesiątkę”, odgrywaliśmy go wiele razy zawsze w niedzielę, po dwa spektakle i zawsze przy pełnej widowni. Tak się podobało, że ludzie przychodzili po kilka razy. Występowaliśmy w okolicznych wioskach i nie tylko – były też występy w różnych miastach i nawet za granicą. (Czechosłowacja, Węgry, Słowacja). Zebraliśmy sporo nagród, dyplomów, pucharów. Jedną z nagród był 10-dniowy pobyt w Warszawie w Domu Chłopa. Zawsze było dużo żartów, radości i śmiechu. Od powstania zespołu Bukowanie brałem w nim czynny udział, jako swat i starosta weselny. Ojcem weselnym (ojcem panny młodej) był zawsze Kazimierz Rakoczy. Zmieniali się ojcowie pana młodego i matki weselne itp. W 2009 r. na 40-lecie zespołu Bukowanie dostałem nagrodę – albumowe wydanie „Złota Księga Pieśni Polskich”. W 2014 r. dostałem propozycję wyjazdu do Korczyny z mową starosty weselnego. Moja mowa została zakwalifikowana na ogólnopolski przegląd – „Sabalo-we bajanie w Bukowinie Tatrzańskiej”. Zająłem drugie miejsce. Otrzymałem nagrodę pieniężną, dyplom z podpisami jurorów i góralską zapinkę. Nagrodę pieniężną i dyplom wręczył mi na Świącie Chłopa Wójt Gminy Bukowsko Piotr Błazejowski.

ZWIĄZEK SOLIDARNOŚĆ

Po strajkach i rozruchach na Wybrzeżu w całej Polsce zaczęły się tworzyć związki (Solidarności). Taki związek powstał też w Bukowsku. Przewodniczącym wybranym na zebraniu został Gustek Kamyk, ja zostałem

jego zastępcą. Co tydzień jeździliśmy do Krosna na odprawy, przywoziliśmy ulotki, które były powielane i rozdawane ludziom na zebraniach. Ludzie chętnie przychodzili na te zebrania, zawsze była pełna sala. Zebrania odbywały się niedzielę po sumie, (masowo zapisywano się do „Solidarności”). Gustek Kamyk posiadał samochód, więc nie było kłopotu z dojazdem na zebrania do Krosna. (Często wracaliśmy bardzo późno koło północy) W latach 80-tych ja też kupiłem samochód (duży Fiat), więc nie byłem już zależny od niego i sam jeździłem do Krosna i po terenie. Wprowadzenia Stanu Wojennego można się było spodziewać, bo prowokacje PZPR skierowane były przeciw działaczom Solidarności. Gromadziliśmy się w domach, aby omawiać sprawy związkowe. Wieczorem 12.12.1981 r. te z spotkaliśmy się – było nas kilku Gustek Kamyk, Kazek Zadyłak, ja (Feliks Pleśniarski), Jan Stawarczyk, Tadek Łabaj i jeszcze paru innych. Około godz. 22.30 przyszedł do nas Władek Łuszcz (członek ORMÓ) ubrany w mundur milicyjny (wszyscy ORMÓ-wcy tak chodzili ubrani) i powiedział nam, że był na posterunku milicji i jest zaniepokojony, że coś się wydarzy, bo milicja dostała polecenie, by byli w pogotowiu i czekali na dalsze rozkazy. Ubraliśmy się ciepło i posłaliśmy obserwować, co się

tam). P. Przyboś i p. Kochańska, prowadzili próby. Wystawialiśmy te sztuki w okolicznych wioskach. Co zimę przygotowywaliśmy inną sztukę. W okresie Świąt Bożego Narodzenia wystawialiśmy jasełka. Trwało to do czasu, aż poszedłem do wojska (1960 r.). W jakieś 2 lata po wojsku zaczęły się prace nad sztuką „Wesele bukowskie sprzed 100 laty”. Autorami scenariusza, tej sztuki byli Władek Hnat (Zychowski), p. Kazimiera Kochańska, Kazimierz Rakoczy i Piotr Przyboś.

Od początku brałem udział w przygotowaniu tej sztuki, jako swat do kojarzenia młodych par. Dawniej bywało tak, że ojciec dziewczyny lub chłopaka przychodził do swata, a ten wyszukiwał we wsi chłopaka czy dziewczynę do ożenku. To było pierwsze za-

ście wcześniej trzeba było z Meszkiem dobić targu, by pozwolił na tańce w jego karczmie. Do tańca przygrywali muzycanci i nie trzeba było przyśpiewywać. Pomiędzy scenami musiała być zmiana dekoracji. Najpierw izba w domu weselnym, potem wygląd karczmy i znów izba weselna. Trzeba było trochę czasu by to pozmienić. W tym czasie widzowie zaczynali się nudzić, więc ja wychodziłem przed kurtynę i wygłaszałem monolog. Przed pierwszym występem próby trwały całą zimę (wieczorami, nie raz do późnej nocy), ale wszyscy chętnie w nich uczestniczyli. Tancerzy było trzy pokolenia, starzy, družbowie i družki oraz młodzież. To wszystko trzeba było dobrze wyćwiczyć – zsynchronizować. Układy taneczne opracował i tancerzy nauczył Janusz Podkul

dzieje na posterunku milicji. Staliśmy koło domu Tadka Zadyłaka i widzieliśmy, że milicjanci gdzieś wyjeżdżali i wracali na posterunek. Staliśmy tam kilka godzin i rozeszliśmy się do domów. Rano dowiedzieliśmy się, że wprowadzono Stan Wojenny. Kazimierz Bąk – Komendant ORMO ostrzegł mnie, bym o sprawach związkowych nie rozmawiał przez telefon, bo mogą być zainstalowane podsłuchy. Ale z telefonów nie można było korzystać, gdyż zostały wyłączone. Po jakimś czasie zrobiono u mnie w domu rewizję. Pod pretekstem sprawdzania instalacji elektrycznej, przetrząsnęli cały dom (powywracali meble, łóżka), ale niczego nie znaleźli. Taką rewizję robili też w Wolicy u Jana Cypcarza i u Franka Urbana. U Urbana pod ścianą domu były poskładane deski, to każdą deskę odsuwali od ściany. Po paru miesiącach trwania stanu wojennego zorganizowaliśmy zbiórkę żywności dla rodzin osób internowanych z Sanoka. Zbiórką tą zajęli się zaufani ludzie (żeby nie było wpadki), bo zabroniona była wszelka pomoc. Byli to: Kazek Zadyłak, Jan Stawarczyk, Piotr Łuszcz (Kuszką), ja i Tadek Łabaj. Ludzie dawali, co mogli (mąka, cukier, miód, kura, jajka.). Zebraliśmy wszystko u Kazka Zadyłaka i załadowaliśmy w dużą walizkę. Ja z Piotrem Łuszczem moim samochodem zawieźliśmy to do Sanoka. W Sanoku już na nas czekał zaufany człowiek (Bursztyn – właściciel betoniarni w Markowcach) i poszedł sprawdzić czy można wejść pod właściwy adres. Po upewnieniu się, że jest bezpiecznie podjechaliśmy pod wskazany budynek i szybko wnieśliśmy naszą walizkę na drugie czy trzecie piętro. W mieszkaniu szybko zapakowaliśmy naszą walizkę i wróciliśmy do domu. Dary te były przeznaczone dla osoby internowanej, która miała małe dzieci. Każdy wyjazd na odprawę do Krosna i przekazywanie później informacji ludziom w terenie wymagało dużo odwagi. Gospodarka była w totalnej zapaści. Sklepy świeciły pustkami. Drukowano pieniądze bez pokrycia. Jak się później okazało inflacja wyniosła 600%. Nie było problemu ze zbytym produkcją rolnej (żywiec wieprzowy, wołowy, wszystkie odmiany zbóż). Rząd spłacał tymi produktami zaciągnięte długi, a w naszych sklepach brakowało towaru. Chcąc kupić wędlinę trzeba było jechać do Sanoka do sklepu komercyjnego. Ale i tam były ogromne kolejki, ceny były trzykrotnie wyższe. Podobnie było z zakupem odzieży czy obuwia. Kupienie czegoś wymagało stania pod sklepem w kolejce - czasami kilka nocy. (Opowiadał mi Piotr Łuszcz, że u niego w domu była jedna para męskich wyjściowych butów, więc chodzili w nich na zmianę on i syn).

Kiedy rozpoczęły się przemiany (nastąpiła demokracja) i Balcerowicz zaczął zmniejszać inflację, (co miesiąc 30%, 40 – 50% a w jednym miesiącu nawet 60%) to ludzie byli niezadowoleni, że im tak pieniądź marnieje. (Narzekali, że to wina Solidarności) Niektórzy jeszcze ciągle wspominają - jak dobrze było za komuny, bo mieli dużo pieniędzy. Nie pamiętają, że pieniądze te nie miały wartości i nic za nie, nie można było kupić. Początkowo za rządów Gierka żyło się dobrze z pożyczek branych za granicą. Kłopoty zaczęły się, gdy długi trzeba było spłacać, a nie było czym. Polska po korzystnej cenie mogła sprzedać jedynie wieprzowinę i wołowinę, oraz węgiel. Stały handel Polska prowadziła z ZSRR kupowali wszystko (zboże, cukier, węgiel, mięso, statki itp.) Zapłata w rublach nie była korzystna (Rubel stał bardzo nisko w stosunku do dolara - a Polska swoje zobowiązania musiała płacić w dolarach). Szła inflacja - pieniędzy było niby dużo, ale nie miały pokrycia w towarze. W tym czasie kończyłem budowę domu i potrzebowałem jeszcze różnych materiałów. Materiały budowlane były na przydział (trzeba było pisać podanie do gminy). Mając przydział, aby kupić potrzebną tonę cementu, trzeba było zdobyć informację, kiedy będzie dostawa na stację kolejową do Sanoka. Dysponując taką wiedzą, trzeba było we dwie osoby odstać w kolejce przez całą noc, (ale udało się kupić cement). Wartość pieniądza spadała z dnia na dzień - np. na spędzie sprzedałem jałówkę, a po dwóch tygodniach za te pieniądze ledwie kupiłem tonę cementu.

Kapliczki i krzyże gminy Bukowsko

Figura Matki Bożej Niepokalanej w Nagórze

Figura Matki Bożej Niepokalanej Poświęcenia została wzniesiona z inicjatywy p. Czesławy i Mieczysława Dębickich w 1994 r., z prośbą o opiekę Matki Bożej i jej syna Jezusa Chrystusa nad ich rodziną. Trzeba zaznaczyć, że usytuowanie tej figury jest nieprzypadkowe, ponieważ w pięćdziesięciu metrowej odległości od tego miejsca urodził się i wychował błogosławiony ojciec Anasazy Pankiewicz, który zginął męczeńską śmiercią w obozie zagłady Dachau 20.05.1942 r.

Biała figura Matki Bożej umieszczona jest w przeszklonej gablocie, udekorowanej kwiatami, oświetlona ledami. Całość stoi na jedno metrowym postumencie na rzucie kwadratu, z szarej cegły klinkierowej. Otoczenie obiektu jest bardzo zadbane, ozdobione krzewami, o co troszczyć się spadkobiercy Agata i Robert Dębicki.

Poświęcenia figury dokonał w październiku, miesiącu modlitwy różańcowej ks. Proboszcz Władysław Pawełek, w asyście katechety Ryszarda Boryła oraz licznie zgromadzonych wiernych parafii Nowotaniec.

Proboszcz wyraził wielką radość z powstania nowego sakralnego obiektu, oraz nadzieję, że będzie to miejsce, gdzie mieszkańcy przystaną w pośpiechu codziennego życia. Gdzie znajdą czas na modlitwę za pośrednictwem Najświętszej Panienki i Błogosławionego ojca Anasazygo do Najwyższego Stwórcy, wyprasząc potrzebne łaski. Niech ten obiekt stanie się symbolem i świadectwem wiary, nadziei i miłości dla obecnych i przyszłych pokoleń.

Zdzisław Bednarczyk.

Jest jeden szczególny dzień w roku w naszej tradycji, kiedy każdy zwykły człowiek ze czcią bierze do swych rąk kawałek białego i kruchego opłatka, by podzielić się z bliskimi, krewnymi, przyjaciółmi. Tym dniem jest wielkie misterium rodziny polskiej – Wigilia, kiedy jak w żaden inny dzień poddajemy się nastrojowi, refleksji i wspomnieniom dni, które są za nami. Wspomnieniom, często o tych, których już nie ma na tej czy kolejnej wieczerzy wigilijnej, którzy kiedyś, tak jak my dziś, przeżywali radość tego wieczoru.

i zaczęto ich używać do celów pozaliturgicznych. Jest to przypadek odosobniony i niespotykany chyba nigdzie poza polską kulturą. Wraz z tym faktem nastąpił burzliwy rozwój tak rodzimego żelazorytnictwa, ściśle związanego z produkcją szczypców, jak również plastycznych rozwiązań form. Pol-

domach kościelnych, organiści lub bracia zakonni – kwestarze, zbierając tym sposobem ofiary na utrzymanie klasztoru. Dziś jeszcze na wsiach, a także i w miastach, miejscowi słudzy kościelni roznoszą opłatki po domach. W miastach można je kupić w przykościelnych stoiskach z de-

Opłatek – symbol braterstwa, miłości i wiary

Łamanie się opłatkiem to zwyczaj jedyny w swoim rodzaju, znany w niewielu zaledwie krajach świata, a jego pochodzenie – można powiedzieć bez przesady – tonie w pomrokach dziejów. Łączy się, sama forma tego białego chleba, z obyczajami sprzed tysięcy lat, z religiami starszymi niż chrześcijaństwo, które zwyczajowi temu nadało pełny, chrześcijański sens wspólnego braterstwa, darowania sobie win, czego wyrazem jest obopólne podanie sobie chleba, dzisiaj opłatka.

Opłatek to symbol chleba, tego naszego, powszedniego, wypracowanego ciężkim wysiłkiem rolników, i tego, pod postaciami którego zechciał pozostać z nami na ziemi Chrystus, nasz Odkupiciel. Patrząc na kruchy, biały opłatek powinniśmy dziękować Zbawicielowi, że wybrał zwykły chleb, by nim karmić nas w Eucharystii, posłać na trudy naszej wędrówki przez życie do domu Ojca w niebie.

Nazwa „opłatek” pochodzi od łacińskiego słowa „oblatum” (dar ofiarny) i oznacza rodzaj praśnego chleba, pieczonego w formie bardzo cienkich płatków, z rzadkiego ciasta pszennego, nie kwaszonego i nie solonego. Ciasto takie wlewano na rozgrzane w ogniu płaskie kamienie lub metalowe płyty, a po upieczeniu obcinano je na kształt koła. Koło bowiem z dawien dawna symbolizowało wszelką doskonałość. Czyż nie sam Bóg jest najdoskonalszy? Ten właśnie najdelikatniejszy z wszelkich chlebów ofiarnych, zwany nebula – mgielka, stał się chlebem używanym do Mszy św.

Według zapisów starych kronikarzy Europy, opłatki takie zaczęli wypiekać zakonnicy ze starego, benedyktyńskiego opactwa w Cluny, w Burgundii. Stamtąd zwyczaj ten przyjęli zakonnicy z innych zgromadzeń, a między innymi, cystersi, franciszkanie, do-

minikanie. Początkowo pieczenie opłatków było wielką ceremonią, prawie pewnym misterium połączonym z modlitwami, pieśniami i dokonywanym z niezwykłą powagą. Wybierano najdorodniejsze ziarna, płukano je starannie i zsypywano do specjalnych worków, które zaufany posłaniec wioził do młyna.

Tam, na tę okazję, czyszczono koła młyńskie, osłanianie je od kurzu, przesiewano mąkę przez nowe sita. Mąka wracała do klasztoru, gdzie kapłani – zakonnicy, ubrani w alby, zasłoniwszy usta woalem, przystępowali do pieczenia opłatków, w czym pomagali im bracia zakonni.

W Polsce początkowo, tak jak w innych katolickich krajach, wypiekiem opłatków zajmowali się po klasztorach zakonnicy i im tylko wiadoma była receptura wypieku. Z biegiem czasu nastąpiło coś, co stało się swoistego rodzaju fenomenem na skalę światową. Gdzieś od połowy XV wieku wypiekiem opłatków zainteresowali się również ludzie świeccy

ska zaślęła w świecie z wielkiej ilości warsztatów żelazorytniczych, które prześcigały się nawzajem w wykonywaniu oryginalnych nierzaz szczypiec, z niezwykle pięknymi scenami, tematycznie związanych z Bożym Narodzeniem. Stosowanie opłatków w użyciu świeckim, przy jednoczesnym uwzględnieniu ich roli obrzędowej, rozwinęło się szczególnie żywiołowo na gruncie polskiej kultury ludowej, w wierzeniach i zwyczajach całego roku.

I tak: barwione opłatki dawano bydłu w wieczór wigilijny dla zapewnienia mu zdrowia, okadzano je też często dymem ze spalonych opłatkowych okruszyn dla zapewnienia dużej ilości mleka.

Nakarmienie opłatkiem psa chroniło go przed wścieklizną. Dom obchodzono z opłatkiem w rękę, by zabezpieczyć go przed ogniem i uderzeniami pioruna.

W medycynie ludowej używano go jako środka leczniczego lub jako opakowania na lekarstwo. Dawniej opłatki roznosili po

wocjonaliami w zakrystii, bo każdy z nas chce mieć opłatek na stole wigilijny. Opłatek stał się symbolem jedności Polaków, pragnieniem zjednoczenia z bliskimi, choćby na odległość, choćby przez przesłanie go listem. Oblewany był nieraz łzami tęsknoty i żalu, stanowił dla polskiej duszy symbol jedyny i niepowtarzalny.

Zabierali go ze sobą polityczni uchodźcy po narodowych powstaniach, zesłańcy na daleki syberyjski step, żołnierze walczący podczas ostatniej wojny na wszystkich frontach świata, którzy, przez kruchy opłatek, często z trudem zdobyty na tę okazję, wracali myślami do najbliższych, do Polski. Po wojnie nie wszyscy wrócili do kraju, wszyscy jednak wracali duchowo w noc wigilijną tam, gdzie były ich korzenie. Każde przełamanie się opłatkiem powinno być dla każdego wielkim przeżyciem, a nie tylko mechanicznym gestem wigilijnej tradycji, którą trzeba uszanować. Powinno być głębokim gestem teologicznym, pełnym wiary w Boga i w ludzi.

Dziś bardziej niż kiedy indziej potrzeba wyciągniętej ręki z opłatkiem, nie tylko do ludzi, z którymi nas coś łączy, ale przede wszystkim i do tych stojących od nas daleko, tych z którymi mamy jakieś nieporozumienia, utarczki, niedomówienia. Często wbrew naszej woli, trzeba wyciągnąć nam rękę, by wraz z białą opłatka zaniknęły wszelkie urazy, uprzedzenia, by nasze serca zapłonęły żarem miłości topiącej wszelkie zło w naszym sercu. Abyśmy przez opłatek mogli stać się jedną wielką rodziną, a wówczas Bóg stanie pośród nas, a aniołowie zaśpiewają pieśń pokoju: „Chwała na wysokości Bogu, a na ziemi pokój ludziom dobrej woli.”

Literatura:

Jan Uryga „Z Opłatkiem w rękę”.

Halina Martowicz

Końcówka roku w Szkółce Piłkarskiej UKS w Bukowsku

Jak już pewnie wiecie Szkółka Piłkarska w Bukowsku przez cały czas prowadzi zajęcia. Treningi organizowane są dwa razy w tygodniu. W obecnej chwili mamy około 30-dzieci w dwóch grupach wiekowych. Poza trenowaniem bierzemy też udział w różnych turniejach organizowa-

nych w naszym regionie. W ostatni weekend listopada byliśmy w Zagórzu gdzie miejscowy klub Kolejacz organizował turniej mikołajkowy. W rozgrywkach brało udział sześć zespołów: Brzozów, Przysietnica, Rymanów, Zarszyn, Zagórz i Bukowsko. Dzieci z wielkim zaangażowaniem rozgrywały

mecze z poszczególnymi zespołami, w niektórych spotkaniach zabrakło trochę szczęścia ale i tak możemy być dumni ponieważ nasza drużyna zajęła bardzo dobre trzecie miejsce, a co się z tym wiąże mamy puchar i pamiątkowe medale.

W najbliższym czasie powinny być jeszcze turnieje noworoczne na które z pewnością będziemy chcieli jechać, a następnie na wiosnę rusza liga pod patronatem PZPN, gdzie też bierzemy udział.

Zapraszam wszystkich chętnych do udziału w zajęciach, bo jak widzicie to to wspaniała rozrywka dla naszych dzieci ale także i dla rodziców, jeśli pojadą ze swoją pociechą na turniej.

Jak co roku do grzecznych dzieci przychodzi Mikołaj, tak też był u nas. W poniedziałek 6-grudnia na spotkaniu treningowym dzieci otrzymały cały wór prezentów od Świętego Mikołaja. Były uśmiechy, radość i dobra zabawa.

Dziękujemy.

Andrzej Rocznik

WIEŚCI Z REGIONU

Autobus napędzany wodorem

Pierwszy prototyp autobusu napędzanego paliwem wodorowym wyjechał z sanockiej fabryki Autosan. Jest to kolejny krok w kierunku wdrażania Podkarpackiej Doliny Wodorowej w Sanoku.

Sanocki skansen wzbogacił się o synagogę z Połańca

Po siedmiu latach, oddano do użytku zwiedzających odtworzoną, XVIII - wieczną synagogę z Połańca.

Nowoczesne Centrum Kultury w Zagórzu

Na terenie byłego zespołu klasztorno-zakonnego Karmelitów Bosych, na wzgórzu Mariemont, otwarto nowoczesne Centrum Kultury Foresterium. W obiekcie mieści się m.in. sala wirtualnej rzeczywistości, sala projekcyjno-filmowa, sala ekspozycyjno-konferencyjna, punkt informacji turystycznej, pracownie artystyczne, pomieszczenia do promocji produktów regionalnych. Atrakcją

jest sala ruchomych obrazów, sala mnicha oraz wirtualne zwiędzanie ruin Klasztoru.

Pamięć o Brzozowie-Zdroju

Towarzystwo Przyjaciół Brzozowa-Zdroju odtworzyło historię istniejącego przed laty uzdrowiska oraz oddało do użytku ścieżkę dydaktyczno-historyczną szlakiem zdrojowych budynków.

Do Bieszczadzkiego Parku Narodowego z biletem wstępu

Wstęp na teren szlaków oraz ścieżek przyrodniczych w tym sezonie zimowym będzie wymagał zakupu biletu wstępu. Bilety będzie można kupić drogą elektroniczną oraz w kasach parkingów.

Przebudowa ważnej drogi w Bieszczadach

Ruszyła przebudowa i rozbudowa 6-kilometrowego odcinka drogi wojewódzkiej 895 pomiędzy Soliną a Myczkowem. Nowa droga znacząco poprawi podróżowanie w okolicach Jeziora Solińskiego.

Becikowe w Sanoku?

Na ręce przewodniczącego Rady Miasta został złożony projekt budżetu na przyszły rok, w którym znajduje się wniosek o przyznanie pieniędzy (tysiąc złotych) tzw. becikowego dla noworodków zameldowanych w Sanoku.

Święty Mikołaj wylądował na lotnisku w Jasionce.

Późną nocą, dzień przed mikołajkami Święty Mikołaj wraz czterema pomocnikami wylądował na lotnisku z prezentami dla dzieci z Podkarpacia. Po krótkim przywitaniu życzył wszystkim zdrowych, spokojnych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia oraz wszelkiej pomyślności w Nowym Roku! Oby dla nikogo nie zabrakło wspaniałej, świątecznej niespodzianki pod poduszką.

Sceny do filmu „Disco Boy”

Plan zdjęciowy zlokalizowany został na rynku w Mrzygłodzie oraz w Tyrawie Solnej. Film jest francusko-włosko-polską produkcją uznanego reżysera

Giacomo Abbruzzese. W obsadzie aktorów znaleźli się między innymi Franz Rogowski oraz Robert Więckiewicz.

Nowa sala chemioterapii dla kobiet w Brzozowie

W Podkarpackim Ośrodku Onkologicznym w Brzozowie, na Oddziale Dziennym Chemioterapii powstała nowa, kameralna, przyjazna sala do chemioterapii. Dedykowana jest pacjentkom z rakiem piersi. Sala jest uzupełnieniem działań Breast Cancer Unit, którego celem jest kompleksowe leczenie tej choroby.

Noś odbłaski! Bądź widoczny dla kierowców!

Zgodnie z nowelizacją Prawa o ruchu drogowym każdy pieszy, który porusza się po zmierzchu po drodze poza obszarem zabudowanym, musi mieć odbłask umieszczony w sposób widoczny dla kierujących. Za brak elementu odbłaskowego grozi mandat do 100 zł.

Maria Ambicka

Bukowianka na czele ligowej stawki po rundzie jesiennej!!

Zmagania ligowe w kończącym się roku 2021 zakończyły się szóstego listopada. Dla Bukowianki był to akurat mecz wyjazdowy z drużyną z Zarszyna. Udało się przywieźć z trudnego terenu komplet punktów, po skromnym zwycięstwie 1-0.

cześniej straciliśmy najmniej goli – 14. Na własnym obiekcie wygraliśmy wszystkie 7 meczów strzelając 26 goli i tracąc 7. Na

Niekwestionowanym liderem drużyny jest jej niezawodny grający trener – Ireneusz Zarzyka. Nasz napastnik zanotował doskonałą rundę, w której zdobył, aż 20 goli. Do tego dołożył jeszcze 5 asyst.

Zimę spędzimy na pozycji lidera A-klasy. Nad wiceliderem z Leska mamy 5 punktów przewagi, natomiast nad zamykającą podium ekipą z Piszowic 13 punktów. Kolejną, wiosenną rundę rozpoczniemy od absolutnego hitu w naszej lidze. Udamy się na mecz wyjazdowy do Leska. Ewentualne zwycięstwo w tym bezpośrednim starciu najlepszych drużyn w całych rozgrywkach może nas znacznie przybliżyć do upragnionego awansu do klasy okręgowej.

Przygotowania do rundy rewanżowej ruszą zapewne w okolicach połowy stycznia. W chwili obecnej zawodnicy ładują baterie na kolejne wyzwania. W okresie przygotowawczym mamy zaplanowane sparingi z drużynami z ligi okręgowej, które mają nas przygotować w możliwie najlepszy sposób do kolejnej rundy w rozgrywkach A-klasy.

Wszelkie nasze zmagania, wyniki i relacje meczowe możecie Państwo znaleźć na naszym klubowym facebook'u. Gorąco zachęcamy do śledzenia. Trzymajcie za Nas kciuki!

**Zespołowy pozdrowienie,
Zawodnicy oraz Zarząd
LKS Bukowianka Bukowsko**

Nasi zawodnicy potwierdzili wysoką dyspozycję z poprzedniej rundy. Biorąc pod uwagę cały mijający rok, podopieczni Ireneusza Zarzyki na boisku przegrali jedynie 2 spotkania, pozostałe wygrali. To wynik absolutnie doskonały. W minionej rundzie ulegliśmy jedynie ekipie z Długiego (2-0).

Warto rzucić okiem na liczby jakie udało się „wykręcić” naszym zawodnikom na jesień. Na swoim koncie zgromadziliśmy 36 punktów na 39 możliwych do zdobycia. Wygraliśmy 12 z 13 spotkań. Bukowianka strzeliła w tej rundzie najwięcej bramek w całej lidze, bo aż 49. Jedno-

wyjazdach wygraliśmy 5 na 6 meczów strzelając 23 bramki i tracąc 7. Najwyższe zwycięstwo odnotowaliśmy w meczu z LKS-em Ciaszyn wygrywając domowy mecz w stosunku 7-1. Najwyższa porażka to ten jedyny mecz na Długim, w którym gospodarze pokonali nas 2-0.

Pod wodzą olimpijczyka

Drużynie KS Nagórzany nie udało się w poprzednim sezonie awansować do IV ligi tenisa stołowego.

Nowy sezon 2021/22 rozpoczął się w październiku i drużyna z Nagórzan po kilku zwycięstwach znów myśli o awansie. Ale jak tu nie myśleć skoro w składzie znajduje się taki zawodnik jak Krzysztof Żyłka, nasz paraolimpijczyk z Tokio reprezentant Polski w tenisie stołowym. To On tchnął ducha walki w drużynę która pod jego przewodnictwem w składzie: Gołda Szymon, Gołda Bartosz, Mindur Konrad, Bednarczyk Norbert, Pluskwa Edy-

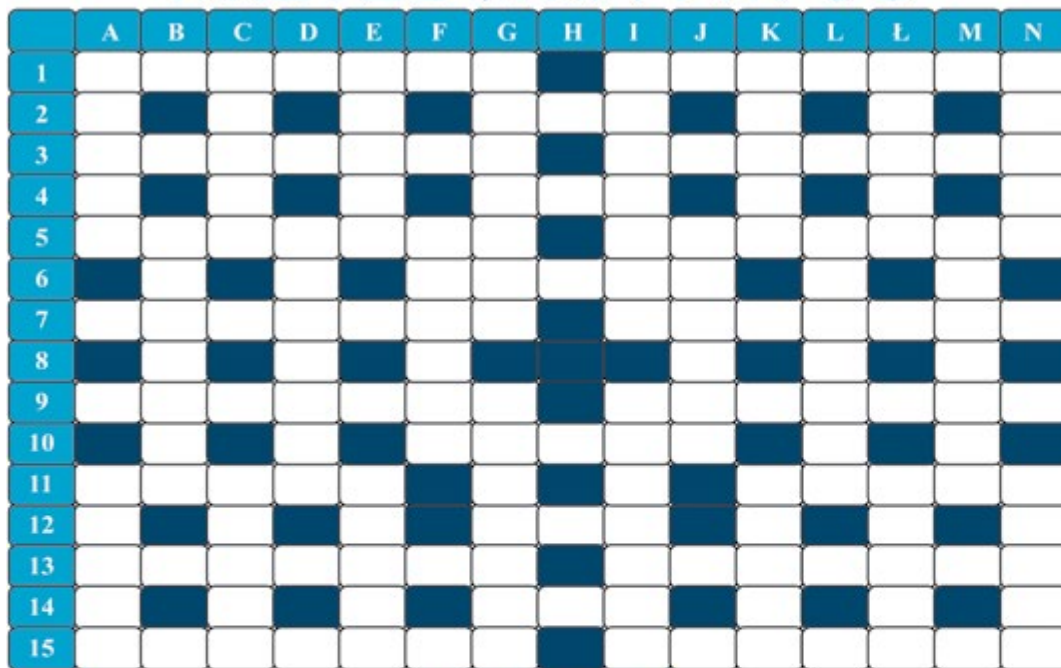
ta, Błażejewski Piotr, Silarski Marek, Babiak Jakub, Kotecki Wojciech gra i wygrywa kolejne spotkania. Życzę wszystkim zawodnikom żeby ta dobra passa utrzymała się do końca sezonu gdyż najważniejsze mecze dopiero przed nami.

Na koniec w imieniu władz klubu KS Nagórzany zawodnikom oraz sympatykom klubu pragnę złożyć życzenia Zdrowych i Spokojnych Świąt oraz Szczęśliwego Nowego Roku 2022.

Wojciech Kotecki

KRZYŻÓWKA NR 68

POZIOMO

- 1A** bigoteria, obłudna, manifestacyjna pobożność
1I schowek, skrzynka pocztowa
2G 12 miesięcy
3A autor utworów prozaicznych lub poetyckich
3I mały przenośny magnetofon ze słuchawkami
4G długi okres czasu
5A urządzenie do odtwarzania nagrań z płyt gramofonowych

- 5I** wydawnictwo periodyczne wychodzące raz na rok
6F klacz o siwym kolorze
7A żaglowiec o trzech masztach z rejami
7I szafrany, rośliny cebulkowe rosnące w górach
9A dziecko, którego rodzice umarli
9I w powiedzeniu, nieodpowiedni do kożucha
10F większa od korpusu i dywizji

- 11A** pewien odcinek nauki, kultury, gospodarki itp.
11K sklejka, płyta ze sklejonych odpadów
12G czeskie „tak”
13A azbestowo-cementowy materiał budowlany, używany do krycia dachów
13I rodzaj torby, płaskie pudło z uchwytem
14G marka koreańskich samochodów
15A stan w USA
15I wystawca weksła trasowanego, trasy

PIONOWO

- A1** czwarta litera greckiego alfabetu
A11 odżywianie ograniczone do pewnych pokarmów
B5 w krajach muzułmańskich: pobożny żebrak wędrowny
C1 cienka gałązka, różga
C11 imię słynnej polskiej piosenkarki Santor
D5 brak szacunku połączony z poczuciem wyższości
E1 ustrój państwa monarchicznego z carem na czele
E11 samica jelenia
F5 człowiek wrażliwy na piękno
G1 inaczej tętnica
G9 małe działo strzelające pociskami lub wodą
I1 wysmażony kawałek słoniny
I9 1000 woltów
J5 pokrywa zewnętrzna, osłona
K1 w starożytności: narzędzie do pisania
K11 georginia
L5 ... występują np. po długim marszu lub biegu
Ł1 matoł, tępak lub np. kurz unoszący się w powietrzu
Ł11 ... skakała i nóżkę złamała
M5 płytka skrzynia bez dna, przykryta oszklonymi ramami
N1 Adam, polski pisarz
N11 wielbiel, adorator, kochanek

HENRYK PALUK

Kącik czytelnika – polecane przez Gminną Bibliotekę Publiczną

Cykl świątecznych książek **Joanny Szarańskiej: Cztery płatki śniegu, Anioł na śniegu, Choinka cała w śniegu** to chwytające za serce opowieści o ludziach, których w święta połączy wyjątkowa więź, połączy rodzinna bliskość. Mieszkańcy małego miasteczka myślą już o przygotowaniach świątecznych, ale na drodze lepienia uszek i łańcuchów choinkowych staną im rodzinne perypetie. Zabiegani zapomną, co naprawdę liczy się w świętach. To czas przebaczenia i domowego ciepła, kiedy najbardziej cieszą drobniaki, a codzienne nieporozumienia przestają być ważne. W ten wyjątkowy, wigilijny wieczór nikt nie powinien być sam. Bo najcenniejsze, co mamy, to czas spędzony razem. Pomoc potrzebującym nie tylko ich zjednoczy, ale i sprawi, że odkryją w końcu, co jest naprawdę ważne...

„Modelki z Dubaju”

Ta książka otwiera serię „Niewolnicy” opowiadającą o ludziach, którzy na Bliskim Wschodzie traktowani są jak towar.

Jest to szokująca opowieść dziewczyny, która doświadczyła piekła prostytucji w Dubaju. Naiwne dziewczyny są zwabiane do Dubaju pod pozorem zrobienia kariery modelek, a w rzeczywistości stają się prostytutkami. To opowieść o przebiegłych metodach handlarzy ludźmi, o pułapkach, jakie zastawiają na dziewczyny i o traumach, jakie stają się ich udziałem. O cenie, jaką płaci się za marzenia i naiwność, ale też o kobiecości, która dla jednych bywa przekleństwem, a dla innych niedoścignionym marzeniem.

„Wysiedleni” Akcja Wisła 1947

Akcja wysiedlania ludności ukraińskiej z południowo-wschodniej Polski rozpoczęła się o świcie 28 kwietnia 1947 r. i trwała około trzech miesięcy. W ciągu kilku miesięcy na Ziemię Zachodnie

i Północne przymusowo przesiedlono ponad 140 tys. Ukraińców. Wysiedlone wsie rabowano, a często później też palono albo zasiedlano przez nowych osadników. Tak aby nikt już nie mógł tam wrócić. Krzysztof Ziemięć, dziennikarz TVP1, autor licznych wywiadów, publikacji prasowych i pozycji książkowych oddaje pieczołowicie relacje spotkanych świadków – bohaterów tamtych wydarzeń. Ich wspomnienia, dziś po 70 latach, są wciąż poruszające. Zapis ludzkich losów, historia ludzi i ich ziem, które dla jednych stały się z czasem nową małą ojczyzną, dla drugich jednak do dziś są miejscem przymusowego pobytu.

Angelika Królicka

"Z kart historii": **Zakończenie VII klasy szkoły podstawowej w Nadolanach rok 1968**

na zdjęciu: Mazur Andrzej, Burnat Władysław, Kawa Kazimiera, Burnat Jan, Królicki Adam, Dyczko Teodor, Żmigrodzka Krystyna, Ryniak-Pawińska Maria, Kwiatkowska Maria, Sołtys Zbigniew, Balwierzczak Edward